

Szerkesztőség, kiadóhivatal és nyomda: Bui. Reg. Ferdinánd (József főherceg-ut) 4. Telefon: 151. Szerkesztő: Közlöny. Arad. —: Az Aradi Nyomda Vállalat tulajdoni kiadása és rotációs nyomása. Megjelent naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

Előfizetési árak: évente 840, félfévre 420, negyedévre 210, havonta 70 Lej. Külföldre havonta 50 Lejell több. —: Éves szám 3 Lej. Vasárnap 5 Lej. —: (Bucurestiben 50 bani felár.) Hirdetések tarifa szerint. —

49-ik évfolyam, 3. szám

Főszerkesztő: STAUBER JOZSEF
1897—1932.

Szerda, 1933. január 4

„Oroszországnak békés szándékai vannak Romániával” mondta a bucuresti-i francia követ. Ez is benne van a francia—orosz megnevelési szerződésben -- Franciaország teljesen Románia mellett áll -- Három milliárd lej az évi megtakarítás --

Bucurestiből jelentik: Lugojeanu ipar- és kereskedelemügyi miniszter tegnap újból tájékoztatta Maniut és Madgearut a külföldi hitelezőkkel folytatott tárgyalásairól. A kereskedelemügyi miniszter kijelentette, hogy Franciaország támogatja Románia lépéseit úgy a Népszövetségnél, mint a hitelezőknél és így bizonyosra vehető, hogy a megkezdett tárgyalások kedvező eredménnyel végződnek. Lugojeanu egyébként az uralkodónak csütörtökön beszámolt a külföldi tárgyalásokról, majd pedig a sajtó részére ad nyilatkozatot. A holnapi nap döntő jellegűnek tekintendő a kormány pénzügyi terveit szempontjából.

A kormány egyébként reméli: sikerül a Népszövetséggel olyan megállapodást kötni, hogy a Népszövetség kiküldendő megbízottjainak csak tanácsadói jellegük legyen és véleményük elfogadása ne legyen kötelező.

Az eddigi tervek szerint a szakértőket a Népszövetség fogja ajánlani és azokat a román kormány nevezi ki. Csupán az első szakértőt nevezi ki a Népszövetség. A népszövetségi szakértőkkel való együttműködés tartama három év lesz, azzal a joggal, hogy ezt öt évre meghosszabbítsák, vagy pedig öt év azzal a joggal, hogy három évre redukálják.

Itt írjuk meg, hogy Pauux bucuresti-i francia követ az újv alkalomával a bucuresti-i francia kolónia tagjai előtt beszédet mondott, a melyben többek között arról is megemlékezett, hogy a francia kormány eredményesen járt közbe annak érdekében, hogy Románia részére megújítsák azokat a hiteleket, amelyeket a külföldi hitelezők 1932. elején nyújtottak az országnak.

Hasonló megértést tanusítottak a román kötvények francia tulajdonosai — mondotta a francia követ — akik hozzájárultak az amortizációk fizetésének ideiglenes felfüggesztéséhez. A végső döntést annak az egyezménynek kell meghoznia, amely remélhetőleg rövidesen létrejön a román kormány és a Népszövetség között. Románia összes barátaival együtt Franciaország is ennek az együttműködésnek a megteremtését kívánja, amelynek a román állam és a román nemzet szuverenitásának elismerésével kell létrejönnie. Franciaország szeretné, ha azokban a harcokban, amelyek most a gazdasági doktrinák körül folynak, szintén ugyanazon oldalon találná magát Romániával. éppen úgy, mint a háborúban.

Az orosz megnevelési szerződésről szólva, a francia követ kijelentette: annak aláírásával a francia kormány a Szovjetből biztositókat kapott, hogy Oroszországnak békés szándékai vannak Romániával.

Pauux követ ezután kijelentette, hogy a francia kormány mindent elkövet a francia-román kereskedelmi viszony kiszélesítésének érdekében, annak szemmel tartásával, hogy Románia lehetőleg sok devizához jusson. Ezt a célt szolgálta a román petroleum fokozott vásárlása. Megemlítette még a francia követ, hogy akkor, amikor Franciaország exportja az összes államokba csökkent, egyedül Románia exportja emelkedett az utóbbi nyolc hónap alatt 27 millió francia frankkal.

A Népszövetség pénzügyi tanácsa egyébként január 9-én ül össze és azon résztvesznek a pénzügyi bizottság párisi és londoni tagjai is. Lugojeanu január 6-án indul Genfben és márával viszi a kormány utasításait is. A fővárosi politikai köröknek az a meggyőződése, hogy ha Maniu a maga kiváló szakértőivel sem tudná a Népszövetséggel az együttműködési szerződést létrehozni, úgy egyetlen kormány sem akad, a mely azt meg tudja valósítani. Így tehát Maniunak a legrosszabb esetben Genf nélkül is meg kell oldania a pénzügyi kérdéseket.

A minisztertanács adja meg a végleges választ a külföldi hitelezőknek

Ma egyébként a délutáni órákban Maniu Gyula miniszterelnök elnöklété mellett miniszterközi értekezlet volt, amelyen Lugojeanu és Madgearu miniszterek vettek részt. Ezen az értekezleten Lugojeanu kereskedelmi miniszter előterjesztette azokat a szövegeket, amelyeket genfi tárgyalásai alkalmával a Népszövetség pénzügyi bizottságától magával hozott. Ezek a szövegek a pénzügyi bizottság feltételeit tartalmazták és a pénzügyi egyezményre vonatkoznak. A miniszterközi értekezleten megvitaták a szövegeket és elhatározták, hogy azokra választ adnak. A választ a minisztertanács adja meg. Ezt a minisztertanácsot szerdán tartják és a pénzügyi tárgyalások szempontjából nagy jelentőségűnek ígérkeznek. Ezen a minisztertanácson végleges választ adnak a Népszövetség pénzügyi bizottságának feltételeire és leszögezik a román álláspontot. Politikai körökben úgy tudják, hogy az a szöveg, amelyet Lugojeanu magával hozott, nagyjában fedi a kormány álláspontját és hogy most már a meg egyezést ez a szöveg lehetővé teszi. Lugojeanu miniszter szerdáiig folytatja megbeszéléseit Anghelescuval, a Banca Nationala kormányzójával. Anghelescuval Lugojeanu ismertetni fogja a pénzügyi egyezmény tervezetét és ezzel kapcsolatosan megtárgyalja a kormány és a Nemzeti Bank álláspontjának összehangolását. Valószínű, hogy a Népszövetség közgyűlésén, a mely január 9-én kezdődik, már a román pénzügyi egyezmény is tárgyalás alá kerül és ez

Olaszország jó viszonyt akar fenntartani Romániával. Beavatott római forrás jelentése

Rómából jelentik: Római beavatott körökben határozottan megcáfolják azt a hírt, hogy a január 18-ikán lejáró olasz-román barátsági szerződés megújítását Olaszország új semlegességi záradékának a szerződésbe való beiktatásától tette volna függővé. Az olasz-román barátsági szerződést első ízben tavaly január 18-ikán hosszabbították meg Grandi olasz külügyminiszter indítványára, előbb hat hónapra, majd pedig újabb hat hónapra, tekintettel az akkoriban összeülő leszerelési konferenciára, amelynek eredményétől a barátsági szerződés kereteinek kibővítését remélték. A római jelentés szerint, a barátsági szerződést egyelőre ismét hat hónapra hosszabbítják meg, annál is inkább, mivel az olasz kormány

alkalommal Madgearu pénzügyminiszter fogja képviselni Romániát.

Engedményeket adnak a külföldi hitelezők

Bucurestiből jelentik: Tutuc professzor, aki mint szakértő a külföldi bankárokkal, a román járadék és kölcsönpapírok külföldi tulajdonosaival folytatott Párisban és Berlinben tanácskozásokat az amortizációs részletek felfüggesztése és a kamatterhek csökkentése érdekében, ma visszaérkezett Bucurestibe. Tutuc professzor ma délelőn hosszabb kihallgatáson jelent meg Madgearu pénzügyminiszter előtt, akinek részletes jelentést tett tárgyalásainak állásáról. Jelentésében, mint az kiszivárgott, a külföldi hitelezők, járadék- és kötvény-tulajdonosok hajlandók bizonyos engedmények és könnyebbitések megadására, de csak a Népszövetséggel karöltve. Tutuc professzor a kihallgatás alkalmával újabb utasításokat kapott a pénzügyminisztertől, majd ma este Berlinbe utazott, hogy további tárgyalásokat folytasson a román kölcsön és járadék-papírok tulajdonosainak ottani képviselőivel, majd Berlinből Párisba utazik a francia hitelezőkkel folytatandó tárgyalásokra.

A lapok megállapítják, hogy a megegyezés következtében, Románia évente 3 milliárd lejt takarít meg, amelyet a belföldi szükségletekre fordít.

Románia kereskedelmi és pénzügyi egyezményeket kötött

A román-jugoszláv ideiglenes kereskedelmi egyezményt, amely január elsejével érvényét veszítette, újabb 6 hónappal meghosszabbították. Az új egyezmény értelmében a Romániából Jugoszláviába importált áruk a legtöbb kedvezményben részesülnek és hasonlóképp a Jugoszláviából Romániába behozott áruk is élvezik ezt a kedvezményt. A két állam között a tárgyalások tovább folynak a végleges szerződés megkötésére.

A román-magyar kliring-forgalomra vonatkozó megállapodás,

amely a két ország közötti devizaforgalmat és árukereskedelmet is szabályozza, újabb három hónappal meghosszabbították, három hónap alatt folytatják a tanácskozásokat a végleges kereskedelmi egyezmény megkötése érdekében.

Az Olaszországgal kötött ideiglenes egyezményt,

amely csupán egy hónapra szól, ma Romában Chica herceg követ és az olasz külügyminiszter ma délelőn aláírták. Az egy hónapos időtartam alatt állapodnak meg a végleges kereskedelmi egyezmény szövegében.

határozott kívánsága, hogy a két ország jóviszonyában ne következzen be semmiféle zavar. Ez a meghosszabbítás a szokásos diplomáciai uton történik meg, úgy, hogy Titulescu külügyminiszter tervezett római utja feleslegessé válik.

Bucurestiből jelentik: A verescu marsall nyilatkozott az Indreptatea című lap munkatársának Madgearu kijelentéséről, melyet a pénzügyminiszter a 200 millió olasz kölcsön ügyében tett. Nyilatkozatában Averescu megállapítja, hogy az olasz kölcsön és az olaszországi anyagrendelések között semmiféle összefüggés nem volt. A kölcsön értékét különben a Banca Nationala 1.800.000 lej értékben megkapta,

Peking elfoglalására készül Japán

A japán csapatok újabb akciója Kínában — Bomba-zápor hullott Sanghai-Quang városára — Több mint ezer kínai esett el a véres küzdelemben — Megkezdődött az új japán-kínai háború

Londonból jelentik: A Távolkeleten — mint a reggeli lapok jelentik — újra fellángolt a háború tüzcsóvája: a japán csapatok újabb akcióba léptek és ezzel talán véget ért az a békés periódus, amely a kínai hadszínteret rövid ideig uralta. Az eddigi jelentésekből megállapítható, hogy

a japán hadvezetőségnek Peking elfoglalása a szándéka és, hogy ezt a tervet keresztülvihessék, sem anyagi-, sem emberáldozatot nem fognak kímélni.

A japán csapatok, amelyeknek lassu előnyomulása már napok óta tart, tegnap heves bombatűzrel indították Sanghai-Quang város ellen, amely a Liangung-öbölben fekszik és a Peking felé vezető ut legfontosabb stratégiai pontját képezi. A bombázást japán repülőeszközök hajtották végre, majd pedig erős tüzérségi előkészítés után

a gyalogság szuronyrohamot intézett a város ellen

amelyet csak gyenge kínai hadállások védtek. A városban még az esti órákban is véres uccal harcok folytak, amelyek úgy japán, mint kínai részről számos áldozatot követeltek.

A szovjet-rádió a harcokról, valamint Sanghai-Quang elfoglalásáról tegnap a késő esti órákban külön jelentést adott ki. Az orosz távirati iroda jelentése szerint az uccai harcokban

több, mint ezer kínai esett el.

A város elfoglalásában mandzsuri csapatok is résztvettek, Japán tehát máris kihasználja azt az előnyt, amelyet a „független” Mandzsuria kikiáltásával szerzett. Sanghai-Quangra tizenöt bombát dobtak, amelyek rettenetes károkat okoztak és borzalmas pusztítást vittek végbe. A japán csapatok a város elfoglalása után folytatták előnyomulásukat.

Az amerikai sajtó élénk aggodalommal ki-

séri a japán hadműveleteke: és a japán-kínai háború fellángolásáról a lapok rendkívüli kiadásokban számolnak be.

A japán-kínai háború újból kezdetét vette. Egy nagyobb japán sereg repülőgépekkel és ágyakkal ostrom alá vette a kínai falnál lévő Sang Haik Van várost, míg a japán hadihajók Ring Van Tao kikötőt bombázták. A kínai csapatok nyomban a veszélyeztetett helyek védelmére indultak és Sang Haik Van-nál sikerült is visszaverniök a japán csapatok offenzíváját. Kína elhatározta, hogy a Népszövetség-nél tesz jelentést az újabb japán támadásról. A kínai kormány egyben hathatósan készül elő a védelemre. Az amerikaiak katonai és polgári légi kikötőket építenek Kína számára és Amerika husz millió dollár hitelt szavazott meg erre a célra.

„A POSTÁNAK ÉRDEKE, hogy a közönség bizalmát visszanyerje” állapította meg az új postavezérigazgató — Körlevelében két súlyos esetet említett

Bucurestiből jelentik: Rendkívül érdekes körlevelet intézett az összes postai tisztviselőkhöz Pitulescu, a posta új vezérigazgatója, aki körlevelében rámutatott arra: a postának elsőrendű érdeke, hogy a közönség bizalmát visszanyerje, mert ha ez nem sikerül, úgy nincs sok értelme a posta fenntartásának. Megállapítja a bizalom megrendülését és annak okát két érdekes példával illusztrálja:

Egy focsani-gabonakereskedő táviratban értesítette egyik barátát bizalmasán, hogy nem vásárol több gabonát. A táviratból kimerült a „nem” szó és a bizalmasan hatvan vagyon árut vett a kereskedő terhére. Hatalmas

Mária királyné új regénye egy fiatal hercegnőről

Bécsből jelentik: Az egyik előkelő bécsi könyvkiadó cég kiadásában ma megjelent Maria román aranyakirályné legújabb regénye. Az érdekesen, izgalmasan megírt regény egy fiatal hercegnő történetét írja le. A hercegnőnek szerelme és házassága miatt el kell hagynia országát, majd külföldön izgalmas intrikák közepontjába jut. Érdekes epizódokat örökít meg a háborús eseményekből Maria királyné regénye, amely általános feltűnést és sikert aratott.

Mégis megtartják a nagyhatalmak konferenciáját

Londonból jelentik: A Daily Telegraph híradása szerint a Londonba tervezett óhatalmi konferenciát mégis megtartják. A megbeszélések Genfben lesznek és a konferencia előkészítése céljából Macdonald a közeli napokban utazik Genfbe.

MONTECARLO fényben és árnyban

Irtó: RONAY MARIA

(7) (Utánnomás tílos)

A Blancok fenséges rokonsága

Francois Blanc az évek folyamán Európa egyik leggazdagabb emberévé lett. Nagystíliú, szenális üzletpolitikáját mindenkinek el kellett ismernie és bár voltak irigyei, személyes ellensége alig akadt, mert mindenkit lefegyverzett szeretetreméltó modorával, sohasem kicsinyeskedő, áldozatkész, de okos cselekedeteivel. Hatalmas vagyonát még a francia kormány is igénybevette; amikor a párisi Opera építkezése közben anyagi segítségre szorult, Francois Blanc adott kölcsön ötmillió frankot, hatszázalékos kamatra a kormánynak és így neki köszönhető, hogy az Opera építését be tudták fejezni.

„Père Blanc”, ahogy a fehérhaju öregurat a befentések nevezték, nem ült le játszani a rulett-asztalok mellé és a többi hazárdjátékban sem vett részt.

Mindössze egyetlen egyszer kísérelte meg a szerencsét. Ezen a napon, a kaszinóba ment, elveszített egy ezerfrankost. Bosszankodott az ostoba veszteségen s elhatározta, hogy megpróbálja visszanyerni a játékasztal mellett. Apró tételekben játszott és végeredményben huszezer frankot — vesztett.

Ezen a veszteségen azonban kevésbé bosszankodott, mint az ezer frank elvesztésén.

Híressé vált az a gyakran hangsúlyozott mondása, hogy — „Rouge gagne souvent, Noir gagne quelquefois, mais c'est Blanc qui gagne toujours!”

„A vörös gyakran nyer, a fekete néha, a fehér (Blanc) mindig nyer!”

Sohasem izgatta, ha hírül hozták neki, hogy valaki nagy összeget nyert. Legyintett és azt felelte:

— Nem tesz semmit, majd holnap elvesziti...

Amikor az egész kaszinó összeröffen azon, hogy egy görög rettenetes pénzeket nyert és még aznap elutazott, így vigasztalta embereit:

— Mit jajgattok? A pasas még él! És amíg meg nem halt, addig bizonyos, hogy visszatér és itthagyja a nyereségének többszörösét!

Igaza lett. A görögöt pár hónap múlva csakugyan visszahajtotta a játékszenvedély és el is vesztette minden vagyonát.

Egyszer mutattak neki egy olasz urat, akiről az a hír járta, hogy évek óta abból él, amit a kaszinóban összenyer. Az öreg a fejét rázta.

— Bizonyítsátok be nekem, hogy van olyan ember, aki naponta rendszeresen csak öt frankot nyer egy éven keresztül és én fizetek nektek egy félmillió frankot, sőt azonnal bezárom a kaszinót! — mondta rendíthetetlen hittel.

Blanc felesége, az egykori konyhaleány, pompásan beleilleszkedett a gazdagság milliójába és vagyonuknak megfelelő, nagystíliú életet élt gyermekeivel együtt. Három fián kívül két szép leánya volt és ezekre alapította nagyratörő álmainak megvalósítását.

A Blanc-kisasszonyoknak természetesen igen nagy udvaruk volt, mint a darazsak, úgy zsongták körül őket a hozományvadász fiatal emberek. De a mama gondosan őrködött leányai felett és kerülhetetlenül visszautasított minden kérést. Neki magasabb ambíciói voltak, minthogy valami éhenkórász báró vagy agrárszakadt grófocska legyen a veje. A pénzvilághoz tartozó kérék seregét meg éppenséggel lenézte. Pénze, az neki magának is elég volt.

kára volt az ügyből és még csak erkölcsi elégtételt sem adtak neki érte. Az eset miatt — mondja a körlevél — a focsani kereskedők kijelentették, hogy nem veszik többet igénybe a távirót. Egy másik esetben az történt, hogy egy ajánlott levélből kivettek ezer lejt Bucaresti és Brassó között.

Kijelenti, a tisztviselőknek rá kell ébredniök arra, hogy csak úgy inkasszálhatják be fizetéseiket, ha a közönség megbízik a postában, mert akkor nem keres fel megbízásával a magánvállalatokat. Felhívja a hivatalnokokat: a jövőben vigyázzon a közönség érdekeire és kövessen el mindent, hogy a lakosság visszanyerje bizalmát a posta intézménye iránt.

Lassankint köztudomásúvá vált, hogy Blanc mama — hercegi vőre pályázik. Megtudta ezt Constantin Radziwill herceg, aki Belgiumban élt sovány apanázsából és barátai figyelmeztetésére Párisba utazott — háztűznézőbe.

Rohan herceg és Decazes herceg, az akkori külügyminiszter, összehozták barátjukat az aranymadárkával. A herceg úgy találta, hogy vagyonához mérten még sokkal csunyább is lehetne Louise Blanc és hajlandó volt eljátszani a hősszerelmezt. Blanc mama gondosan mérlegelt és amikor megtudta, hogy Radziwill herceg a tizenötödik századig tudja visszavezetni a családfáját és hogy egyike a legrégibb, legelőkelőbb lengyel arisztokratáknak, kegyesen megengedte a leányának, hogy beleszeressen a feketebajuszu, dülleltszemű gentlemanbe...

A házasságkötés rendkívül ünnepélyes ceremóniák között ment végbe 1876. tavaszán. Az ifjú párt vendégül látta estélyén Mac Mahon, Franciaország köztársasági elnöke.

Egy évvel később, hetvenegy éves korában meghal az öreg Blanc és családja nyolcvanmilliósvagyont örököl utána.

Legfiatalabb fia, Charles, hamarosan követi a halálba, másik két fia közül Camille később átveszi a játékbank vezetését, a második fiú, Edmond pedig polgármester, majd képviselő lesz. Mint közismert versenystálló-tulajdonos él Párisban, ahol feleségül veszi Héloïse Marot színésznőt. Ő maga sohasem ül le a játékasztalhoz, de a felesége annál szívesebben keresi fel a nemzetközi játékbankokat.

Blanc mama mindössze negyvennégy éves, amikor özvegységre jut. Változatlan agilitással intézi családi ügyeit és most már a montecarlói kaszinó vezetését is. Megnagyobbítja a kaszinót, operaházat építtet Bertora gróf, a felügyelőbizottság elnökének közreműködésével.

Az aradi vezérinspektor három millió lejes bírság iránt intézett felterjesztést

A vizsgálat feltűnő eredménye a volt részletüzlet-tulajdonos ügyében

Általános feltűnést keltett ma az *Aradi Közlöny* cikke, amelyben megírta, hogy egy volt aradi nagykereskedő ellen vizsgálatot vezettek be adóeltitkolás címén. Mint megírtuk, a Nagyváradra költözött nagykereskedő ellen egyik volt tisztviselője tett feljelentést a pénzügyminisztériumnál, amellyel közölte, hogy a nagykereskedő évek hosszú során át hamis könyvelést végeztetett, hogy kevesebb forgalmat mutathasson ki és kisebb adót fizessen. A pénzügyminisztérium *Taranu Victor* pénzügyi vezérfelügyelőt bízta meg a vizsgálat levezetésével és napokon át folytak a kihallgatások a vezérfelügyelő hivatali szobájában. Az adóeltitkolás ügyéről az *Aradi Közlöny* munkatársának ma sikerült újabb, rendkívül érdekes adatokat szereznie, amelyekről az alábbiakban számol be:

Taranu Victor vezérfelügyelő egy volt aradi textilnagykereskedő ellen folytatott le vizsgálatot a feljelentés alapján. A volt aradi textilnagykereskedő részletre adta el a textíliáit és — a vizsgálat megállapításai sze-

rint — a könyvelésnél kisebb forgalmat vezetett be. *Taranu* vezérfelügyelő három évre visszamenőleg vizsgálta felül az üzleti könyveket és megállapította már eddig is, hogy a részletüzletes mindössze hárommillió lej forgalmat jelentett be az adóhivatalnál a három év alatt, a tényleges 14 millió lej helyett.

A vezérfelügyelő által felvett jegyzőkönyv konkluziójaképpen *Taranu Victor* három millió lej bírság kirovását javasolta. Az ügyben a pénzügyminiszter hozza meg a döntést.

A vizsgálat munkája azonban ezzel még nem fejeződött be. A *Taranu* vezérfelügyelőhöz beérkezett adatok szerint a textilnagykereskedő forgalma összesen ötvenmillió lej volt és ezen összeg után kellett volna adót fizetnie. Az üzleti könyvek átvizsgálása és a tanúk kihallgatása tehát a minisztériumhoz küldött jegyzőkönyvtől függetlenül folyik tovább és előreláthatólag még újabb, szenzációs fejleményeket produkál.

Elkerülhetetlen a diktatura Bulgáriában

Részletek Estimoff szerkesztő tragikus haláláról.

Szófiai jelentés szerint a legutóbbi uccai harcok alkalmával súlyosan megsebesült *Estimoff* neves szófiai lapszerkesztő, aki ugyan nem avatkozott bele a csatározásokba, csak hivatásából kifolyólag volt jelen a harcoknál. A szerkesztő mellén és hasán sebesült meg, a tegnapi napon állapota súlyosra fordult és a délutáni órákban kiszáradt. A bolgár esti lapok már élénken kommentálják *Estimoff* halálát és

ezzel kapcsolatban megállapítják, hogy Bulgáriában a helyzet napról-napra kilátástalanabb. Leplezetlenül írják a lapok arról, hogy a diktatura elkerülhetetlen, annál is inkább, mert az új kormányelnök programjával alakult koalíció igen laza és máris felbomlással fenyeget. A *Musanoff*-kormány a lapok szerint már a parlamenti tárgyalások első napján kisebbségben fog maradni. Ezután más nem következhet, mint a diktatura.

Fegyházra ítélték a budapesti valutarablás tettesét

— Bauer Mária fosztogatójának bűnhődése —

Budapestről jelentik: Ma hirdetett ítéletet a budapesti törvényszék a kofferes valutarablás ügyében. A mai tárgyaláson folytatták a tanúkihallgatásokat. *Taranu* székelydetektívfelügyelő kihallgatása alkalmával elmondotta, hogy *Bauer Mária* a szembesítés alkalmával határozottan felismerte *Szekulesz* ben az egyik áldetektívot. *Próbára* is tették és eléje vezették *Heidelberg* bankárt, aki hasonlít *Szekulesz* re.

Bauer Mária határozottan kijelentette, hogy a bankárban nem ismeri fel az áldetektívot, viszont *Szekulesz* re ráismert.

Halász dr. védő kéri, vezessék fel a tárgyalási terembe a bankárt, aki más ügyek miatt az ügyészség fogházának lakója. Az elnök kiadja erre nézve az utasítást, majd *Révész György* hírlapíró kihallgatására térnek át.

Az újságíró elmondotta magánnyomozásának eredményét. *Bauer Mária* nak magánnyomozása során felmutatta egy *Zala* nevű filmtisztviselő fényképét és

a feljelentő határozottan felismerte *Zalában* a másik áldetektívot.

Később azonban visszavonta vallomását. Ezután történt meg az időközben elővezetett *Heidelberg* bankárral a szembesítés.

Heidelberg et és *Szekulesz* t egymás mellé állították és a bíróság megállapította, hogy bár arcban meglehetősen hasonlóság, azonban az alakjuk teljesen különböző, úgy, hogy nem téveszthetők össze.

Rövid szünet után az ügyész elmondotta vádbeszédét, amelyben kemény büntetést kért *Szekulesz* re, aki már esztendő óta valutasempészéssel foglalkozik. A védő főként *Bauer Mária* vallomásának bizonytalanságát hangoztatta, majd az utolsó szó jogán *Szekulesz* szólalt fel, aki gyermekének életére tett esküvel bizonyította ártatlanságát.

Hosszas tanácskozás után hirdette ki a bíróság ítéletét, amelyben

bűnösnek mondotta ki *Szekulesz* t zsarolás bűntetteiben és ezért két évi és két havi fegyházra ítélte.

A vizsgálati fogságból egy hónapot és husznapot vett kitöltöttnek, míg *Bauer Mária* t követelesével polgári perre utasította.

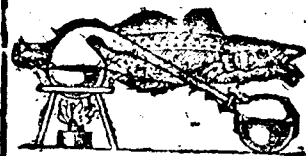
A bucuresti-i rendőrség

140 kommunistát tartóztatott le

Országszerte megindult a nyomozás

Az ország különböző helyin tömeges kommunista letartóztatások történtek, amelyek minden valószínűség szerint összefüggésben vannak *Glacsev* kommunista futár, az odesszai GPU helyettes vezetőjének kisenevi elfogatásával. *Muscatin* kisenevi rendőrfőnök sorozatos házkutatásai megfelelő eredménnyel jártak és nagyszámu kommunista iratot, brosurát, könyvet, valamint szervezkedési iratot és névsort foglaltak le, ami 50 újabb kommunista letartóztatására vezetett.

A bucuresti-i rendőrségnek tudomására jutott, hogy a *Vasile Gherghel*-ucca 110. számú házban titkos értekezletet tartanak a kommunisták. A rendőrség körülvette a házat, amelyben 140 kommunista volt. A kommunisták eleinte ellenállásra gondoltak, majd feladták az ellenállást és megadták magukat. A rendőrség nagyszámu vörös lobogót és rengeteg propagandairatot foglalt le. Az értekezleten talált kommunistákat egyelőre mind őrizetbe vette a bucuresti-i rendőrség.



Minék szedjen...?
Minék adjon
gyermekének
csukamájolajat?

ost a nehéz és undorító orvosságot?

Az

ELIXIR PANGADUINE,

a legfinomabb tokhal májkivonatból készült, izletes és emellett fokozott mértékben rendelkezik a csukamájolaj minden tulajdonságával és négyszer olyan erős, mint az.

Kapható minden gyógyszerárban és drogueriarban. 312

Ismét Kánya Kálmánt nevezik ki magyar külügyminiszternek

Budapestről jelentik: *Báró Wlassits Gyula*, a felsőház elnöke és a közigazgatási bíróság elnöke a legközelebbi napokban nyugdíjaztatását kéri. A közigazgatási bíróság élére *Puky Andre* jelenlegi külügyminiszter kerül, míg *Wlassitsot* a nyugdíjaztatás után a kormányzó a felsőház örökös tagjává nevezi ki, aki így megmaradna a felsőház elnökének. Az új külügyminiszter *Kánya Kálmán* jelenlegi berlini magyar követ lesz, aki egyszer már volt külügyminiszter.

A siájerországi zendülő parasztok kiszabadították társaikat

Bécsből jelentik: A vorauai parasztiórradalom véget ért, mert a lázadó parasztok elérték céljukat: a gráci ügyészség szabadonbocsátotta azokat a letartóztatott parasztokat, akik miatt a forrongás kitört. A helyzet az esti órákban már veszélyessé vált és a városháza körül összegyűlt paraszttömeg már-már megtámadta a katonaságot. A legkritikusabb pillanában szerencsére megérkezett a gráci államügyész távirata, amely közölte, hogy a négy letartóztatott parasztot szabadon bocsátották, miután kötelezték magukat arra, hogy tartózkodnak minden további forradalmi tevékenységtől. A hír bejelentése megnyugvást keltett és a tömeg rövid tanácskozás után szétoszlott.

Konstancában különösen ötletes módját használták ki a kommunista propaganda céljaira. Újév alkalmával szokásos, hogy az uccán mókás újévi röpcédulákat osztogatnak. A kommunisták bolsevista propaganda-szöveget tartalmazó röpcédulákat osztogattak. Újévkor és amikor a rendőrség észrevette, már az egész városban elterjesztették a propaganda-iratokat.

CORSO-MOZGO műsora:

ANNY ONDRA nagysikerű Hímje MA UTOLJÁRA KIKI!

HERMANN THIMIG, PAUL OTTO.

Rövidesen 2 világláger!

SCHÖNBRUNNI ÁLOM! Eggerth Márta, Verebes Ernő, Hermann Thimig.

NEM KÉRDEM KI VAGY! Liane Haid, Gustav Fröhlich, Szóke Szakáll.

Bolváry—Stolz operette.

Az aradi FILHARMONIA EGYESÜLET nagyszabású II-ik

1933 január 12 este pontosan

9 óráko

290

zenekari hangversenye a Kultúrpalotában

Vezetél: Shtuk Lajos.

Szállata: Wiedler Klára.

Bérletti és egyes jegyek

Sándor Ferencnél.

Izgalmas filmtörténet

1933. első aradi válóperéről

**Tanuk, akik semmitsem bizonyítanak -- Váratlan beismerés --
Megbocsátott-e a férj, akit a törvény kötelez a megbocsátásra**

1933. Még egészen fiatal az új esztendő és máris beérkezett az első, különös pikantériákkal teli házassági botrány. Válóperrel és kártérítési perrel fűszerezve. A legújabb aradi válóper filmje most perog, hangos, izgalmas és szórakoztató és nemsokára befut — az „end”. Hogy „happy” lesz-e vagy sem, az a bíróságtól függ...

Izgatott uriaszony tépi fel az ügyvédi íroda ajtaját. Egy ismeretlen aradi fakereskedő felesége:

— A férjem kitétt a lakásból. Perelünk.

És szépen elmondja, előlről az egész történetet. Ugy, ahogyan azt a bírósági akta most díszkré: titoktartással őrzik.

A férj aznap délután dühösen támadt feleségének. Azzal vádolta, hogy hónapok óta intim barátságot tart fenn egy aradi úrral. A feleség tagadott, a férj kiabált és tanukra hivatkozott. A vége az lett, hogy a fakereskedő kizárta feleségét a lakásból.

Tanácskozás az ügyvédnél. Másnap beérkezik az aradi törvényszékhez a kereset, melyben az uriaszony 360 ezer lej tartásdíjat perel a férjétől és követeli a közös szerzemény részesét.

A fakereskedő tudomást szerez a keresetről. Másnap új beadvány érkezik a törvényszékhez. A férj kéri házasságtörés címén a válás kimondását. Egész sereg tanura hivatkozik és kéri beidézni azt az urat is, aki miatt az egész eset történt. Eskü alatt kéri kihallgatni arra nézve: tört-e házasság. vagy sem? Az

akta eljut az egyik tanácsshoz. Kitűzik a tárgyalást.

Az első tárgyaláson az ügyvéd tiltakozik a válóper harmadik szereplőjének kihallgatása ellen. Kijelenti, hogy nem hallgatható ki tanuként, mert alaposan gyanúsítható azzal, hogy összejátszott a férjjel. Különben is — ha a férj által hangoztatott vád igaz — a büntetés nem lehet egyszersmind tanu is. A bíróság helyt ad az érvelésnek és elutasítja a bejelentett tanut. Kihallgatják a többi tanut. Egyik sem mond bizonyosat, az egyik csak hallotta, a másikkal is az egyik mondta, a harmadik csak együtt látta őket sétálni... és így tovább. A bíróság újabb tanuk kihallgatása céljából elhalasztja a tárgyalást.

És ekkor jött a váratlan bomba. A feleség

Halálba hajszolt egy családot az álkisértet, aki a hóna alatt hordta a fejét

Három kisgyerek pusztult el a szülőkön kívül a lelkiismeretlen rémítgetés következtében — A kikoszarzott egykori kérő bosszúja

Belgrádból jelentik: Sztanovevics Mihály keletserbiai paraszt házat három év óta pontosan mindenkor éjfélkor kísértet látogatta meg és addig rémítgette a házat, amíg az öttagu család bele nem halt a rémületbe.

Három évvel ezelőtt, karácsony táján történt, hogy Stanovevics kicsiny viskójában megjelent a különös látogató:

ügyvédének beadványa. Ebben kijelenti, hogy hajlandó elállni az egész ügy tárgyalásáról és beismeri mindazt, amivel a férj vádolja. *Hajlandó beismeri a házasságtörést.* Viszont hivatkozik az érvényben levő magyar válóperi törvényre, amely szerint abban az esetben, ha a férj bizonyítékokat szerez a házasságtörésről és változatlanul tovább tartja fenn a házasságot, a bíróság úgy veszi, mintha megbocsátott volna neki.

— A férj saját bevallása szerint — mondja a beadvány — szeptemberben szerzett tudomást a házasságtörésről és mégis csak decemberben élt retorzióval. *Akkor már nem volt joga rá, mert a törvény értelmében megbocsátott neki.*

A fakereskedő kétségbeesve vette tudomásul a beadványt. *Váltig azt hangoztatja, hogy ő nem bocsátott meg. A törvény viszont mást mond.*

A végtárgyalás januárban lesz. A jogászok kutatják a törvényparagrafusokat, keresik a kiutat a labirintusból. Sikeresen bebizonyítani, hogy a férj nem bocsátott meg, vagy pedig a végén tényleg kénytelen lesz megbocsátani, hogy ne kötelezzék tartásdíjizetésre... az a jövő titka. A film még javában perog és a beadványok izgulnak. Premier plan. A férfi keresi az új tanukat. **Marosi Rudolf.**

egy férfialak, aki a fejét a hóna alatt hordta. A kísértetet legelőször a paraszt három kisgyermeke vette észre, mert felköltötte őket a kutyák eszeveszett vonítása és szűkülése. Halálra váltan meredtek a libegő szellemalakra és hang nem jött ki a torkukon. Lázasan, vágogva találtak rájuk másnap reggel szüleik, akik kinevették őket és azt hitték, hogy rosszat álmodtak. A következő nap azonban

maguk is megpillantották a kísértetet, amely nyugodtan lépegetett keresztül a hálószobán, karjában szorongatva a tulajdon koponyáját.

A csendőrség is kezdett foglalkozni a csodálatos esettel és arra gyanakodott, hogy valamelyik rosszakaratu szomszéd gonosz tréfája az egész.

El is küldtek két csendőrt, akik azonban anynyira megrémültek, amikor megpillantották a szellemet, hogy

hanyatt-homlok kirohantak az uccára és a szerencsétlen családot magukra hagyták. Evvel aztán a kísértetet hivatalosan is elismerték. A paraszt és családja végleg sorsukra voltak bízva. Ez a sors aztán egyre kegyetlenebb lett. Sztanovevics nem kapott munkát sehol sem,

az egész ház népe betege lett az éjjelről-éjjelre megismétlődő iszonyatnak, amihez a szegénység és a nyomor is társult.

A három kisgyermek szivgörcsöt kapott, amelyhez üdözési mánia is járult, úgy, hogy elpusztultak.

A parasztasszony megőrült és felakasztotta magát Sztanovevics, aki derék és jóra való ember volt: bánatában ivásnak adta magát és téjszakáról-éjszakára lerészegedett. Végül is deliriumában felgyújtotta a házat és maga is bennégett.

A kísértet ettől kezdve nem mutatkozott. A csendőrség nem akar a különböző regényes és babonás magyarázatokba belenyugodni és letartóztatott egy Mirko Vecser nevű parasztot, akit Stanovevicsné leánykorában kikoszarzott

és akit azóta sokszor láttak ólálkodni Sztanovevicsék háza táján. Nagyon lehetséges, hogy ő volt a titokzatos kísértet, aki öt emberéletet követelt gyalázatos bosszújáért.

AMIKOR AZ AUTOBUSZOK

Franciaországból — Aradra futottak...

Lős Rezső volt polgármester levele a Havre-aradi autótul kellemetlenségeiről — A hercegprimási rezidencia helyett — falusi korcsmába —

Az Arad uccáin futkározó autobuszok őse: a francia Westinghouse-gyárban készült cmeletes, imperiális autobuszok, 25 évvel ezelőtt jelentek meg Arad uccáin. A nyugati világvárosokba illő hatalmas társas gépkocsik nem vonaton jöttek Havreből Aradra, hanem mindenütt az országutakon futottak. Az ut egyrészen aradi hivatali előkelőségek voltak az utasai, akiket, — mint most kiderül, — néni kellemetlenségek értek. Lős Rezső, Aradváros akkori gazdasági tanácsnoka, később polgármestere, a negyedszázados évforduló alkalmából a következő figyelemreméltó visszaemlékezést írta az Aradi Közlönynek:

— Egy szép napon Le Havreből „gyalog” megjött Pozsonyba a városunknak bemutatandó első Westinghouse-autobusz. Biztonság ment az első próbautra, mely Győrön, Budapesten és Nagyváradon át, Aradra vitt. Akkor gazdasági tanácsnok voltam, az én vezetésemmel Nachtnébel főmérnök, Sármezey Endre, az Acsev. igazgatója és Diker, az aradi Westinghouse-gyár igazgatója, Pozsonyba siettünk, ahol Árpád, a francia gyár főmechanikusa várt minket, az általa vezetett imperiális autobusz-kolosszussal.

Simán indultunk, de nemsokára három bajjal is kellett megküzdenünk. Az első baj a cigaretta-hiány volt, mert az Árpádnál lévő fekete francia dohányt elszívni lehetetlen volt és ha szükségből mégis megtettük, — mert ki nem ismerné a dohányos embernek dohányyszomját, éppen akkor, amikor dohányja min-

csen, — a tengeri betegség jelei mutatkoztak, melyeket aztán súlyosított a második baj, az, hogy Süttő és Nyerges-Ujfalu között oly zseniálisan gondoskodtak a dombok vizeinek levezetéséről, hogy ferde irányban nyílt árkokkal szeltek át az országutat. Ettől már nemcsak a gyomrunk, de a fejünk is renitenskedett. Nem csoda, mert minden 100 lépésnyire fejünk az autobusz tetejével jutott kellemetlen érintkezésbe.

Ezek után a harmadik bajt szinte örömmel fogadtuk: Esztergom előtt elfogyott a benzinünk. Eleinte azt hittük, hogy a nyergesi uton oldalra szaladt a tartányban és ezért nem kap táplálékot a karburátor. Egyesült erővel egyenesbe toltuk a kocsit és megindultunk. Örömmünkben még a dohányról is megfeledkeztünk, de örömmünk korai volt, mert néhány száz méter után végképpen megállottunk: holdvilág mellett, az országuton, este 10 órákor. Árpád begyalogolt Esztergomba, benzinért, a kocsit a másik gépészre bíztuk és mi is gyalogszerrel iparkodtunk elérni a hercegprimási rezidenciát, amely hat kilométer távolságban volt. Éjjeltájban értünk a legközelebbi faluba és ezért szállást nem kaphattunk, sőt ennivalóhoz sem jutottunk, így üres gyomorral mindenki ott töltötte az időt hajnalig, ahol tudta: ki a korcsma kanapéján, ki asztalra borulva, ki az autobusz ülésén. Boldogan üdvözöltük a hajnalt, amikor tovább indultunk és további bajok nélkül hazahoztuk az első autobuszt.

Vandál rombolók

garázdálkodtak a radnai kegyhelyen

Részeg fiatal emberek kövekkel rongálták meg assisi Szent Ferenc karrarai márványszobrát — Nem maradt sértetlen emlékmű a radnai Kálvárián — Letépték a „könnyező Mária“ melléről a töviskoszorúval övezett szívét...

Még nem sikerült a pusztítók nyomára bukkanni

Máriaradnáról jelenti az Aradi Közlöny ki-küldött munkatársa: Mélységes felháborodást keltett az a kegyelettipró képrombolás, amely karácsony harmadnapján folyt le a Mária-radnai Kálvária-hegyen. Husz-huszonöt főből álló illuminált diáktársaság hangos tüntetést rendezett a kegyhelyen és a tüntetések hevében több szobrot, képet és emlékművet súlyosan megrongált, ugyannyira, hogy az általuk okozott kár meghaladja a 120.000 lejt.

Az aradmegyei Máriaradna évszázados kegyhely, ahová messzi országokból is elzarándokolnak a hívek lelki fájdalmukra enyhülést keresni. Az évek során egymás után készültek a csodatevő kegytemplomot körülvevő kisebb kápolnák, családi emlékművek és vallásos jellegű szobrok. Mintegy százra tehető a vallásos emlékművek, stációk és szobrok száma Máriaradnán, ahol évente százazrek fordulnak meg még ma is. A Kálvária-hegy áhitatnak szentelt helyén már nem egyszer rendeztek tüntetéseket az utóbbi időkben, azonban ezek a tüntetések sohasem fajultak ilyen kegyetlen rombolássá.

Karácsony harmadnapján a radnai kegytemplom mellett levő ferencrendi kolostor egyik szerzetese, Pater Péter éktelen lármára lett figyelmes. Kitekintve szobája ablakán, látta, hogy egy nagyobb csoport fiatal ember igyekszik fel a Kálvária-hegyre, gunyolódó kiáltásokat hallatva.

Nem tulajdonított nagyobb fontosságot a dolognak, miután arra igazán gondolni sem mert, hogy a fiatal emberek kegyeletsértő képrombolásra vetemednének. A rombolások nyomait így csak napok múlva vették észre, amikor végigjárták a Kálváriát és megdöbbenve látták a garázdálkodók nyomait.

Legelőször megállapították, hogy a közel-múltban felszentelt assisi Szent Ferenc szob-

HAJNALI MERÉNYLET

(Schuss im Morgengrauen) a címe annak a rendkívül érdekes és izgalmas bűnügyi drámának, amelyet pénteken mutat be a

CENTRAL-MOZGO

Főszerepekben: KARL LUDWIG DIEHL, ERY BOS (a legújabb UFA-sztár), THEODOR LOOS (Redl ezredes) és PETER LORRE („M“.)

Aradmegyében letartóztatott gyulai gazdálkodó

Vitatkozás után fogházba került

Békésgyuláról jelentik: Néhány nappal ezelőtt Ficere György gyulai gazdálkodó családja bejelentette, hogy a gazda nyomtalanul eltűnt. A családtagok kijelentették, hogy Ficere román területen lévő földjére ment és azóta nem adott életjelet magáról. Az ügyben megindult a nyomozás, amelynek folyamán megállapították, hogy Ficere Varsádon lépte át a román határt. Innen Nagypélbe ment, ahol összetalálkozott egy ittlakó rokonával, Ficere Péterrel, akivel a békeszerződésekről beszélgetett. Vita fejlődött ki, amelynek folyamán a rokonok összevesztek, mire Ficere Péter feljelentést tett rokona ellen a csendőrségen.

A csendőrség az alarmitörvény alapján letartóztatásba helyezte a gyulai gazdálkodót, akit először Aradra, majd innen Temesvárra vitték, ahol a hadbíróóság elé kerül az alarmitörvény rendelkezései alapján. A lapok cikkekben számolnak be az eseményről és azt kívánják, hogy Magyarország tegyen diplomáciai lépéseket az ügyben.

rát, amely a kegytemplom mögött áll, megcsonkították. A szobrot dr. Pacha Ágoston püspök szentelte fel Szent Ferenc halálának hét-száz esztendő fordulója alkalmából a radnai Kálvária-hegyen, százezerre menő tömeg jelenlétében. A hófehér karrarai márványból készült remekmű előállítására 100.000 lejbe került és a rendalapító szent szobra dísz volt a kegyhelynek. Konstatálták, hogy

valóságos közaport zudítottak a fehér márványszoborra. Szétzúzták a Szent Ferenc-szobor fejét és egész alakját sárral mocskolták be.

Ezzel azonban nem elégedtek meg a merénylők, hanem tovább vonultak. Bejárták az egész Kálváriát és

nem maradt emlékmű, amelyik többé-kevésbé sérülést ne szenvedett volna. Az impozáns Mária-szobor alsó részét összezúzták, a Szent Pál-emlékszobor védőüvegét betörték és a szent kezében levő kardot durván leütötték.

A legfelháborítóbb sorsot végül a „könnyező Mária szobrának szánták. A katolikus híveknek annyira kedves szobor kápolnaszerű építményben áll teljes életnagyságban, üvegezett vasajtóval védve. A merénylők bezúzták a vasajtó üvegét, az így támadt résen benyúltak és

a könnyező szent szűz melléről letépték lángoló, tövises koszorúval övezett szívét, melyet összetörték.

Ezután a felháborító kegyeletsértés és vallás-

A pécskai parasztnábob családi tragédiája

Kisgyermek halála miatt kutba ölte magát a felesége
Nagy részvét nyilatkozik meg a sorsüldözött család iránt

Megdöbbenő családi tragédia történt ma hajnalban Pécskán, amelynek egyik ismert, gazdag parasztcsaládját sújtotta a sors. A község parasztnábobjai között is előkelő helyet foglalt el Hegyes István, akinek háza, tanyája, birtoka van, öbbszázezer lejt értékben. A gazdagság azonban nem mentette meg a családot a megpróbáltatásoktól és Hegyes István hónapokkal ezelőtt betegeskedni kezdett. Gyomorbaja támadt és hiába volt a lelkiismeretes orvosok kezelése, állapota egyre rosszabbodott. Kétségbeesve végzetek műtétet rajta, legutóbb néhány héttel ezelőtt folyt le a második operáció. A 24 éves felesége várandós állapotban volt és körülbelül egy héttel ezelőtt a község közepén fekvő tanyájukra ment ki, hogy gyermekét ott hozza a világra. Ilyen előzmények után játszódott le a hajnali tragédia, melynek részleteit izgatottan tárgyalja a község lakossága.

Hegyesné főként azért ment ki a tanyára, hogy súlyos beteg férjét a gyermek születésével járó események ne zavarják. Egy héttel ezelőtt a férje betegsége miatt kétségbeesett asszony világra is hozta gyermekét. A gyermek gyenge és beteg volt és a fiatalasszonynak elkeseredve kellett látnia, hogy a csecsemő napról-napra gyengébb lesz. Az elmúlt éjszaka be is következett a tragédia első fejezete: a gyermek meghalt. Éjszaka három óra tájban sikoltózás, sírás vere fel álmából a tanya lakosságát: Hegyes Istvánné siratta gyermekét és azt hangoztatta, hogy az újabb megpróbáltatást már nem bírja ki. A anyán lakók jól látták, hogy Hegyesné felzaklatott lelki állapotában megmondhatatlanságra képes és ezért reggelig mellette maradtak és vigyáztak rá.

A reggeli órákban Hegyes Istvánné néhány percre egyedül maradt a szobában. A házi munka mindenkit elfoglalt. Ezt az alkal-

mat használta fel arra, hogy

elkövesse a gyermek halála óta magában megérlett tettét.

Vigyázva kiosont az udvarra, ahol nagy gémeskut áll. Pár perc telt el, amikor az egyik tanyai szolgáló a fiatalasszony keresésére indult. Mivel a szobában senkisémet tartózkodott, rossz sejtelmekkel telve, fellármázta az egész tanyát. Felkutatták a kis házat és környékét, de sehohsem találták meg Hegyesné. Végre a kuthoz rohantak és ott kapták. A vedret leeresztették a fenékre és megállapították, hogy a fiatalasszony a kutba ugrott. Hosszu erőfe-

K A D E T T O K.

Hatalmas katonadráma. Főszerepekben: ALBERT BASSERMANN, TRUDE von MOLO, JOHANNES RIEMANN. A film egész Európában rendkívül sikert aratott, amiben nem kis része van GEORG JACOBY kitűnő rendezésének.

Péntektől a SELECT-MOZGÓBAN.

sztítés után sikerült csak Hegyesné holttestét a felszínre hozni, de már akkorra régen halott volt a soka, szenvedett nő.

Pécskán percek alatt terjedt el a tragikus öngyilkosság híre. Mindenki nagy részvétet tárgyalt a történetek, de

senkisémet merte megmondani a Pécskán halállal vívódó férjnek.

A község házában, majd a csendőrségnek tették jelentést és a helyi hatóságok az aradi ügyészségre értesítették a családi tragédiáról. Hegyes István még most sem tudja, hogy elvesztette feleségét és annyi reménnyel és örömmel várt gyermekét. Nem merik megmondani, mert attól félnek, hogy a halálhír, újabb tragikus esemény követi és akkor hármias temetést kell rendezni Pécskán. Hegyes Istvánnét valószínűleg holnap boncolják fel.

GRAND HOTEL
St. Moritz
Svájc.

leggyönyörűbben fekvő szállodája
Hó, lég, havasok paradicsoma

St. Moritz

300 tökéletes komforttal berendezett szoba, háló, táncterem, apartementek, fürdőszobák. — A leg-tökéletesebb kényelem. — Külön jégpálya.

Mélyen leszállított árak!

gyalázás után a részeg csoport káromkodó kiáltások közepette elvonult a Kálváriáról.

A máriaradnai Kálvária-hegy még ma is a rombolás szomorú képét mutatja. Hivatalos részről azonnal bevezették a legszigorúbb vizsgálatot a képrombolók és vallásgyalázók kézrekerítésére, azonban mindeddig még nem sikerült a merénylők nyomára akadni.

Péter páter

a rombolás előzményeiről

Páter Péter szerzetes a rombolással kapcsolatban a következőkben nyilatkozott az Aradi Közlöny munkatársának:

— Karácsony harmadnapján éktelen lármára lettünk figyelmesek. Láttuk, hogy nagyobb csoport igyekszik a Kálvária-hegyre és gunyosan kiáltottak. A tüntetésnek nem tulajdonítottunk fontosságot, arra pedig gondolni sem mertünk, hogy a tüntetés kegyeletsértő rombolássá fajul. Ezért történt, hogy csak napok múlva vettük észre a pusztítást.

H I R E K

Cáfolat egy hazugságra

Egy magyar nyelvű, naponta Aradon megjelenő nyomtatvány egy előkelő aradi klubról és egy lapszerkesztőről cikket írt. Amit írt — hazugság. Bizonyíték: a klubnak alább közölt hivatalos cáfoló nyilatkozata, melyet az alant címzett nyomdatermék szerkesztőségéhez közlés céljából küldött:

A „Reggel” tekintetes Szerkesztőségének
Aradon.

B. lapjuk mai számában „Kütsitották a nagy lap ifju főszerkesztőjét” címmel és kétségtelenül Társulatunk Szilveszter estélyével kapcsolatban megjelent közleményre vonatkozólag van szerencsénk Önökkel közölni, hogy a kérdéses cikkben foglalt tényállítások a valóságnak meg nem felelnek.

Különösen nem fedi a tényeket azon állítás, hogy társulatunk estélyéről bárkit is kitésekeltek volna. Az igazság az, hogy az egyik aradi napilap főszerkesztője nem hivatalon, hanem meghívott vendége volt társulatunknak, kit szívesen látunk tagjaink sorában és arra, hogy tagunk legyen, sulyt is helyezünk.

Kérjük a t. szerkesztőséget, hogy ezen helyreigazító sorainkat a sajtótörvény alapján holnap megjelenő b. számukban közölni sziveskedjenek és vagyunk

Arad, 1933. január 3.

teljes tisztelettel:

ARADI LLOYD TÁRSULAT

JELLINEK sk.

Dr. GOLDZIEHER sk.

— IDŐPROGNÓZIS: Lassu enyhülés várható, sok helyen köd, helyenként köd szitálással.

5. negyed 8 és negyed 10 óraker:

CENTRAL: Ma utóljára, A SZÖKE ÁLOM. Zenés és énekes filmjáték. Főszereplők: LILIAN HARVEY, WILLY FRITSCH és WILLY FORST.

SELECT: Ma utóljára, A MOZIÓRÚLT HAROLD LLOYD-dal.

Holnap, csütörtökön nincs előadás.

— Maniu miniszterelnök Kolozsváron. Maniu miniszterelnök, mint ismeretes, egy napra családi ügyben Kolozsvárra utazott. Utazásával kapcsolatosan különböző kombinációk merültek fel és arra következtettek, hogy a miniszterelnök kolozsvári utazása politikai tárgyalásokkal kapcsolatos. Ezekből az állítólagos tárgyalásokból azonban eddig semmi sem szivárgott a napvilágra.

— Zenetiltalom Vizkereszt ünnepe. Az aradi rendőrség közli, hogy csütörtök reggeltől, péntek reggelig tart a szigorú zenetiltalom a Vizkereszt ünnepe miatt.

— Katholikus házszenelések Aradon. A római katolikus egyház hatodikán ünnepli Vizkereszt napját, amelynek egyházi szertartásai közé egy régi, szép szokás tartozik: a házszenelés. A házszenelések Vizkereszt napján kezdődnek és nyolc napig, vagyis tizenharmadikáig tartanak bezárólag. Ilyenkor több száz házba vonul be az egyházi áldás és az aradi Minorita-rendház tagjai buzgón végzik a házszeneléseket városzerte. Az aradi plébánia-hivatal közlése szerint, csütörtökig, január hó ötödikéig jelenthetik be házszenelési igényeiket a katolikus hívek a Minorita-palotában lévő plébánián.

— Fialar aradi urileány tragikus halála. Fialar élét lángja aludt ki örökre tegnap délután fél 3 óraker. Németh Magduska, Németh Ignác volt gazdatiszt 20 éves leánykája, hosszú és kínos szenvedés után elhunyt. Az urileány, aki nővére volt Németh Nellynek, az aradi színház ifju naivájának, még gyermekkorában súlyos reumát kapott és 8 éves korától kezdve, a veszedelmes betegség állandóan kínozta. Minden télen kénytelen volt az ágyat őrizni s a betegséghez súlyos szivbaj is járult, ami három hónap előtt ismét ágyba kényszerítette. A fiatal leány nagyon sokat szenvedett és annak ellenére, hogy a legkiválóbb orvosok látogatták meg, nem tudtak segíteni rajta, hétfőn délután súlyos szenvedéseitől megváltotta a halál. Temetése szerdán, 4-ikén délután 4 óraker lesz az aradi felsőtemető halottasházából, a római katolikus szertartás szerint helyezik örök nyugalomra. Az elhunyt fiatal leányt szülei: Németh Ignác és neje, valamint hét nővére gyászolja.

— Elfogták Stefanescu lelkész és leányának gyilkosait. Bucuresztől jelentik: Néhány héttel ezelőtt ismeretlen tettesek borzalmas kegyetlenséggel meggyilkolták az egyik Ismail melletti községben Stefanescu lelkészt és 9 éves kisleányát. Hosszas nyomozás után a csendőrségnek ma sikerült a gyilkosokat Vladimir Romanescu és Precopie Semenciu 18 éves suhancok személyében elfogni. Mindketten beismerték tettüket.

— Özvegy Geiger Simonné halála. Az aradi előkelő társaságok körében is ismert debreceni úriasszony: özvegy Geiger Simonné, született Brüll Gizella hunyt el Debrecenben 60 éves korában. A most jobblétre szenderült úriasszony apja, néhai Brüll Mór, mint a Magyar Gazdaszövetség tekintélyes vezérigazgatója, évtizedeken át élénk szerepet vitt az agrármozgalmakban. Özvegy Geigerné közeli rokonságban van az aradi Stauber-, valamint a kisjenői Braun-családokkal, akiknél legutóbb az elmúlt nyáron több hétig tartózkodott. A debreceni előkelő társadalomban nagy népszerűségnek örvendett urinót gyermekei: Hilda, férjezett Borhegyi Ferencné (Debrecen), Magda, férjezett Braun Béláné (Kisjenő), dr. Geiger Pál (Debrecen), valamint özvegy Stauber Józsefné, Stauber Margit, férjezett Székely Józsefné (Nagyvárad), Stauber István és dr. Stauber János gyászolja. Az agyvérzésben váratlanul elhunyt özvegy Geiger Simonné halála széles körökben őszinte részvétet keltett.

— Küldöttségek a polgármesternél. Kedden délelőtt küldöttségek népesítették be a városháza folyosót és a polgármesteri hivatalt. A mikalakai lakosok előadták Botioc Elek dr. polgármesternek, hogy számosan vannak még ma is, akik megkapják ugyan az építkezési anyagot, de nincsen építkezőjük és így nem is tudják megépíteni házukat. A polgármester intézkedésére szerdán reggel Popovici Gheorghe tanácsos, Muresan János főmérnök és a mikalakai küldöttség fel fogja keresni Piso János erdőigazgatót, hogy nála intervjúaljanak a szükséges épületfa díjtalan kiutalása érdekében. Egy másik küldöttség Pernyáva és Soga személtuvarozó vállalkozóiból alakult, akik előadták, hogy nem tudnak megélni, mivel sokan vannak és kicsiny a kerületük. Botioc dr. polgármester megnyugtatta a küldöttség tagjait, kifejtve előttük, hogy a város új személtuvarozási szabályrendelete, amely jelenleg az illetékes felsőbb fórumok előtt fekszik jóváhagyás végett, rendezni fogja az ő ügyüket is, mivel az új kerületi beosztás egyforma kerületeket juttat minden jogosított városi hulladékfuvarozónak.

— Rablótámadás az állomás környékén. Ujévi számunkban beszámoltunk arról, hogy az egyik állomás melletti vendéglőben ismeretlen rablótámadást kíséreltek meg egy szebeni kereskedő ellen. A rablótámadás nem a Horváth-féle, hanem az egyik szomszédos vendéglőben történt.

— Legkellemesebb, legideálisabb, legenyhébb hajgató a Solvo pirula. Egy doboz 20 lej. Földes-gyógy-szertár.

URANIA-mozgó

MA délután 3, negyed 8 és negyed 10 óraker

Ahol a Volga folyik

orosz tárgyú film Tolstoj regénye nyomán. Főszereplők: LUPE VALEZ és JOHN BOLES.

Délután 3 óraker ifjusági előadás. Erényesössz.

Jön!!! A TEMPLOM EGERE. Premier.

— Dr. Multas Jenő előadása a sajtóról. Szép közönség jelenlétében tartotta meg dr. Multas Jenő nagyérdeklődéssel előadását a Wizo-kulturyegylet előadóestje keretében „Társadalom és a sajtó” címen. A gondos áttekintést és nagy jártasságot tükröző, élvezetes előadást a megjelenések mindvégig nagy figyelemmel és őszinte tet-szénnyilvánításokkal kísérték. Az előadó végigvezette hallgatóságát a sajtó történelmének. Kifejtette, hogy már a középkorban is érdeklődtek a közügyek iránt, ami a vásári kenyérfutók és a városi futárszolgálati bizonyítanak. Az első újság, amely a maihoz hasonló formában jelent meg, a Leipziger Zeitung volt s ennek első száma 270 esztendő előtt látott napvilágot. Az első napilapot a francia forradalmi idők termelték ki és Amerika fejlesztette a napilapokat azzá, amit most jelentenek. Dr. Multas kitért arra, hogy Clemenceau volt az első, aki a címek fontosságát belátta. Amerika az újságírás iskolája és példaként állította Hearstöt, az újságírást, az európai kiadók elé, akinek 36 napilapja és 18 illusztrációs lapja van. Dr. Multas előadása sokáig felejthetetlen emléket jelent nagyszámú hallgatói számára.

A pénzügyminiszter

erélyes rendelete a házadó össze- író bizottságok tulkapásai ellen

Bucuresztől jelentik: Madgearu pénzügyminiszter ma maga elé kérte annak a bizottságnak tagjait, amely a házingatlanok jövedelmeinek összeírását végezte és kifejtette, hogy az utóbbi időben nagyon sok panasz érkezett a bizottságok működése ellen. Kijelentette, hogy a házingatlanok jövedelmeinek összeírása nem adóemelések céljából történik, hanem azért, hogy az ingatlanok jövedelmeit a kincstár ismerje és ezek ismeretének birtokában, állapítsa meg az adókat. Kijelentette a pénzügyminiszter, hogy a panaszok szerint sok esetben ki sem szállanak a helyszínrre, hanem az íróasztalok mellől állapítják meg az ingatlanok jövedelmét. Ezért felszólította a bizottság tagjait, hogy minden esetben helyszíni kiszállással becsüljék fel a jövedelmet. A pénzügyminiszter hasonló értelmű rendeletet küldött ki az ország valamennyi hasonló bizottságához.

Németország

megegyezett a Szovjettel

A Le Journal mai számában hosszabb cikkben foglalkozik a Schleicher és Litvinov között a múlt hónapban lefolyt tárgyalásokkal. A Le Journal végkövetkeztetése az, hogy Schleicher és Litvinov tanácskozása arra mutat, hogy Németország oroszországi kapcsolatainak megszilárdítását tűzte ki céljául. A lap szerint ez a tárgyalás döntő jellegű volt. Németország a hírek szerint visszahódította azt a szerepkört, amit évek hosszú során át betöltött Oroszországgal való vonatkozásában, egész Európa külpolitikájában.

— Cirill nagyherceg felhívása az orosz vörös hadsereghez. Párisból jelentik: Cirill nagyherceg, aki a meggyilkolt cári család utolsó leszármazottjának és e révén minden oroszok cáriának vallja magát, az újév alkalmával felhívást bocsájtott ki a szovjet vörös hadseregéhez, amelyben felszólítja őket, hogy szálljanak szembe elnyomóikkal és állítsák vissza a régi Oroszországot.

— Temetés. Súlyos csapás érte az aradi Weinfeld-családot. Weinfeld Mór volt Astra-gyári fő-tisztviselő 55 éves korában elhunyt. A közbecsülésnek örvendő fő-tisztviselő több évtizedet töltött el az Astra-gyár szolgálatában és lelkiismeretes munkásságával osztályvezetői pozícióba jutott. Néhány évvel ezelőtt nyugdíjba vonult és azóta teljesen visszavonultan élt. Temetése kedden délután fél 4 óraker ment végbe nagy részvét mellett az izraelita temető halottasházából. A régi kártársak, ismerősök és tisztelők nagy számban vettek részt a végtisztességen. Halálát előkelő rokonság gyászolja.

— Az Aradi Izraelita Nőegylet Jótékony tea-estélyei. Jól sikerült, bridszsel egybekötött táncos-tea estélyt rendezett kedden este 9 órai kezdettel az Aradi Izraelita Nőegylet a Városikávéház feletti dr. Ujhelyiné-féle bridge-szalomban. A közönség már 9 óra előtt megtöltötte a bridge-szalont fényesen kivilágított és izlésesen berendezett helyiségeit. Estélyi ruhás hölgyek és férfiak ropják a modern táncokat, a kitűnő jazz-zenekar kísérete mellett és külön teremben bridgeztek azok, akik inkább ennek a játéknak hódolnak. Az estélyen mindvégig a legkellemesebb hangulatban maradtak együtt a hajnali órákig. A minden tekintetben sikerült estély megrendezéséért özvegy Grosz Józsefné elnöknőt és dr. Somló Ármint utti elismerés, akik a nőegylet többi agilis tagjaival készítettek elő az estélyt. Az anyagilag is kitűnő eredményű táncos-tea esti tisztá jövedelmét a nőegylet vezetősége a zsidó iskolában működő ingyen-konyha céljaira fordítja. A jótékonyra való tekintettel, az Izraelita Nőegylet rendszeresen ezeket az estélyeket és minden kedden este megrendezi dr. Ujhelyiné bridge-szalonzájában. Aradon annál inkább is nagy érdeklődés nyilvánul meg az estélyek iránt, mert a belépőjegy teával és kártyapénzzel együtt mindössze 30 lej. Az Izraelita Nőegylet, amely már számtalanszor tanujelét adta jótékony munkájának, ezzel az új akciójával szintén fényes bizonyítékot szolgáltatott arra vonatkozólag, hogy az egylet az emberbaráti munkában ezuttal is az elsők között kíván haladni.

A Szaharába száműzött spanyol monarchisták egyrésze megszökött

Madridból jelentik: A belügyminisztérium is megerősíti azt a hírt, hogy a Szahara nyugati részén spanyol területen levő „Villa Cisneros erődből

megszökött az oda száműzött spanyol monarchista puccsisták közül huszonkilenc.

Francia vitorlás hajón menekültek el, nyilván marokkói benschülöttek segítségével, akiket megvesztegettek és valószínűleg a nyugatafri-kai francia kikötők valamelyikébe vagy francia Marokkóba, esetleg Mauretániába vették utjukat.

Az augusztusi monarchista puccs után a spanyol kormány

140 összeesküvőt még a haditörvényszék ítélete előtt bizonytalan időre a Szahara nyugati részén levő Cisneros erődbe száműzött,

közülük száz nyugdíjas tisztet, 22 nemeset és 18 polgárembert. Legutóbb 12 száműzöttöt visszahoztak Madridba, de csak azért, hogy haditörvényszék elé álljanak.

A „Villa Cisneros“-ban a száműzöttek szabad mozgása nem volt korlátozva, elátásuk is jó, csak roppant sokat szenvednek a vízhiány miatt, mert oda hajón szállítják az ivóvizet a Kanári-szigetektől. Még nem lehet tudni, hogy Sanjurjo tábornok fia is a megszököttek között van-e, akit a Szaharába száműztek, noha a haditörvényszék felmentette az összeesküvés vádjától.

— **Elhunyt kisjenői adóellenőr.** Az aradme-gyei pénzügyi szolgálat egyik régi, Aradon is ismert tagja. Tataru Miklós kisjenői adóellenőr kedden reggel az egyik aradi szanatóriumban ötven éves korában meghalt. Tataru temetéséről szerdán intézkednek hozzátartozói.

— **Csüdtörtökön lezárul a városi munkanélkü-
llek jelentkezési határideje.** Aradváros munkanél-
küli segélyakciójának vezetősége közli, hogy a
városi segélyakcióra való jelentkezéseket január
hó 5-én, csüdtörtökön este a városházi hivatalban
lezárlják. Szükséges tehát, hogy mindazok, akik
felvételt kívánják magukban a hivatalos munka-
nélküli nyilvántartásba, hogy ily módon ingyenes
béli élelmiszerellátást biztosíthassanak maguknak,
csüdtörtökön este hat óráig jelentkezzenek a vá-
rosháza illetékes ügyosztályán.

— **Létrejött a megegyezés a magyar
Nemzeti Színház és Bajor Gizi között.** Buda-
pestről jelentik: Ismeretes, hogy Bajor Gizi és
a Nemzeti Színház igazgatósága között súlyos
természetű nézeteltérések merültek fel a
„Barnhelmi Minna“ címszerepének visszautá-
sításából kifolyólag. Bajor Gizi nem akarta el-
játszani a Lessing-darab címszerepét s a da-
rab valóban a népszerű primadonna szereplé-
se nélkül került színre. A művész nő többi sze-
repeit ellenkezés nélkül játszta továbbra is.
Igaz, hogy a Nemzeti Színház ritkán tűz ki
olyan darabokat, amelyekben Bajor Gizi ját-
sza a főszerepet. Ezért Bajor Gizi ma kijelen-
tette, hogy továbbra is megmarad a Nemzeti
Színháznál és ezzel a differenciát elintézték
tekintették.

— **Elzárásra ítélték a bécsi „öltőtollkirályt.“**
Bécsből jelentik: Winkler „öltőtollkirályt“, aki
tréfából büzbombákkal telt „pokolgépes“ ládát kül-
dött a postatakarékpénztár igazgatósága címére,
a törvényszék in contumaciam kétheti fogházra
ítélte el.

— **Kétszázezer dollár kártérítési per Mar-
lene Dietrich ellen.** Londonból jelentik: A Pa-
ramouth-filmgyár 200.000 dollár kártérítési
pert indított a hollywoodi törvényszéken Mar-
lene Dietrich ellen. A filmtársaság már másodiz-
ben kénytelen beperelni a népszerű filmprima-
donnát szerződészegés címén, miután Mar-
lene Dietrich egymás után utasítja vissza a szá-
mára kiosztott szerepeket.

— **Rendőrségi hírek.** Lingurár Imre ségal-
lakos feljelentést tett az aradi központi rend-
őrségen Farkas György és társai ellen, akik
súlyosan bántalmazták édesanyját és bátyját.
A verekedő legények ellen megindult az eljá-
rás. — A központi rendőrségre előállították M.
M. 17 éves cselédleányt, aki Oligorie György
törzsörnmestertől öt ezer lej értékű fehérneműt
lopott.

— **A tolvaj cselédleány az ügyészségen.**
Ma átkísérték az ügyészségre Iszlai Vilma
cselédleányt, akit a Hartmann Kálmán ara-
di ékszerésznél történt lopások miatt tartóz-
tattak le. A cselédleányt Tiple a vizsgálóbí-
róhoz küldötték át, aki kihallgatása után el-
rendelte ellene a vizsgálati fogságot. Kihallga-
tása alkalmával azt állította, hogy ajándékba
kapta a lopott holmikat.

— **Nagysikerűnek ígérkezik az aradi Magyar
Bál.** A Magyar Bál rendező-bizottsága kedden dél-
után 5 órakor újra összeült, hogy a farsang legki-
emelkedőbb mulatságát előkészítse. Ez alkalmmal
megjelentek a magyar jótékony nőegyletek veze-
tői is és nagyszámmal jettek részt más érdeklődő
hölgyek is. Jelen voltak: dr. Barabás Béláné, Bog-
scho Gyuláné, Benedek Etelka, Barsy Aladárné,
Boross Károlyné, Dániel Kamilla, özv. Földes
Gyuláné, Gérecz Ilonka, Graz Józsefné, Kolozs-
váry Józsa, Kintzig Gézané, Martini Jánosné,
Medveczky Margit, Madár Kató, dr. Parecz Bé-
láné, Palágyi Ferencné, Szondy Gézané, Schubert
Ferencné, dr. Széll Lajosné, dr. Simo Károlyné,
Sztaruszka Rezsóné, Turay Jánosné, Vigyázó
Lászlóné és Zsebeházi Horváth Lajosné. Dr. Ba-
rabás Béla elnök üdvözölte a megjelenteket és
bejelentette, hogy az idén is megrendezik a Ma-
gyar Bálát, mely egyetlen alkalom arra, hogy min-
den magyar testvéri szeretettel találkozzon és ki-
fejezésre juttassa azt, hogy a magyar nép a maga
ősi szokásai szerint akar élni. A bál jövedelmét az
idén is a tanuló ifjúság segélyezésére fordítják s
felkéri a hölgyeket, hogy ennek a magyar kötele-
ségnek a teljesítésében az idén is legyenek olyan
áldozatkészséggel és lelkesedéssel a rendezőség
segítségére, mint az elmúlt esztendőben. A höl-
gyek ezt nagy lelkesedéssel meg ígérték. Ezután
a beléptidíjat állapították meg, amely az idén a
nehéz gazdasági viszonyokra való tekintettel 40
lej lesz, hogy mindenki résztvehesse azon. A bál-
lat a magyar ifjúság körmagyar-tánca fogja be-
vezetni. Majd elhatározták, hogy a részletek meg-
beszélése céljából folyó hó 10-én délután 5 órakor
újra összejönnek. Ezután a gyűlés lelkes hangulat-
ban fejeződött be.

„VÁDOLOM

NYÁRAY ANTALT“ ...

**Érdekes vádirat került villanyfényre
a legnagyobb magyar operettkomikus
aradi szerepléséről**

Budapestről jelentik az alább következő,
aradi vonatkozású színházi történetet, amely-
nek szereplője Gózon Gyula, a fűtőművész
budapesti színész, aki az egyik darab előadása
közben, szerepéhez híven, *egy vastag iratcsomóba
kell, hogy eltemetkezzék a színpadon,*
amelyet a kellékes szokott minden este elhe-
lyezni a színpadi íróasztalon. Gózon ezáltal is
„beletemetkezett“ a „kellékbe“ és amidőn rá-
tekintett az iratcsomóra, a következőket ol-
vasta mindjárt az első oldalon:

„**Törvényszék jégzöknyv. Aradi szin-
ház 1898.**“

Gózon persze meg nem állta, hogy szerep-
mondása közben szakadatlanul ne olvasson
az iratokat, melyekben *érdekes aradi adatokra*
talált. Így a másik oldalon szép sorjában kö-
vetkezik az 1898. február 7-én felvevő jegyző-
könyv, amely a többi között a következőket
mondja:

„**Vádolom Nyáray Antalt, aki hangosan
vitatkozott a kulisszák mögött.**“

„**Vádolom Nyáray Antalt, aki a parancs
ellenére rumos teát ivott a színpadon.**“

„**Vádolom Nyáray Antalt, aki pikáns él-
ceket sugott partnernője tüllébe.**“

„**Vádolom Nyáray Antalt, aki káro-
molta szerepét és igazgatójára sértő kifeje-
zéseket ejtett.**“

Nyáray Antal a tárgyalás során előadja,
hogy a fentiek mind megtörténtek és amennyi-
ben a színházi törvényszék ezért bünte-
tésben részesíti, *kész azokat még egyszer
megismételni.*

A továbbiakban kiderül, hogy a színházi
törvényszék, amelynek elnöke *Pintér Imre*, a
Népszínház későbbi kitünő énekes volt, nem
lődt meg a vén bohém fenyegetéseitől és gá-
zsijának két százalékára büntette Nyáray
Antalt.

Értesüléseink szerint az érdekes, aradi
vonatkozású, ma már művészettörténeti értékű
okmányt Gózon a Magyarországi Színészszö-
vetségnek juttatta el további megőrzés végett.

Ujabb csehszlovák támadás a román sertés kivétel ellen

Prágából jelentik: A csehszlovák kormány
rendeleti úton ismét felemelte a sertés beho-
zatali vámját. A rendelet értelmében a 150 kí-
lónál nehezebb sertések vámját 90 koronáról
300 koronára emelik. A 90 koronás vám csupán
azoknál a 150 kilónál nehezebb sertéseknél ma-
rad érvényben, amelyek a mangolica-fajtákhoz
tartoznak. A felemelt vámtétel az élsúly mé-
termérszájára vonatkozik, a vámpótlék hozzá-
adásával. Az új vám január elsejével életbe lé-
pett. A sertésbehozatali vámfelémelés a román
export szempontjából nagy kárt jelent mivel
ugyszólván lehetetlenné teszi a román sertés-
nek Csehszlovákiába való exportálását.

Váratlanul feloszlatták

az ír parlamentet

Dublinból jelentik: Az ír helyzetben váratlan
fordulat állott be, amennyiben De Valera ma he-
jelentette a parlament feloszlását. A választá-
sok január 24-én lesznek. Politikai körök véle-
ménye szerint De Valera elhatározása válasz volt az
ír munkáspárt ellenséges magatartására.

— **A Vatikánban és egész Olaszországban
szívesen látják a nászutasokat.** Rómából jelen-
tik: XI. Pius pápa óhajára múlt év nyara óta a
Rómába zárandokló új házaspárokat a Vatikánban
megkülönböztetett módon fogadják, ha pápai ki-
hallgatásra jelentkeznek. Míg a többi zárandokok
csoportosan járulnak a pápa elé, még pedig külön
a férfiak és külön a nők, a nászutas párok közösen
jelenhetnek meg a pápa előtt, tehát a férfi a fele-
ségével. A Szentatya megáldja frigyüket és meg-
szentelt olvasót ad nekik a kihallgatás emlékeze-
tére, ajándékba. Az olasz vasutak 80 százalékos
kedvezményt adnak a pápai kihallgatásra Rómába
zárandokló nászutasoknak, akiknek száma no-
vemberben 3000 főnyi volt. És míg Advent hetei-
ben szívetel a zárandokcsoportok fogadása, a
pápa a nászutasok számára ebben az időben is
mindenkor kész örömmel adott kihallgatást.

— **ELTÜNT EGY HAJÓ AZ ÉSZAKI
TENGEREN.** Kopenhágából jelentik: A Mali-
gen jég-törő az Északi-tengeren egy jéghegy-
nek ütközött, sorsa eddig ismeretlen. A jég-
törő két napon át küldött segélykérő jeleket,
most azonban megszűntek a jelzések és mit-
sem tudnak a további eseményekről. A hajón
körülbelül száz matróz volt.

— **Dohánycsempész ménesi asszony.** Ma
délelőtt bekísérték az aradi ügyészségre Na-
dasán Anna ménesi asszonyt, akit dohány-
csempészésért 4500 lej pénzbüntetésre ítélték.
Miután a büntetést nem tudta kifizetni, 45 napi
fogházra változtatták azt át és ma letartóztat-
ták a büntetése kitöltése végett.

— **Befejezték a vizsgálatot a ségai gyer-
mekgyilkosság ügyében.** Az aradi első számú
vizsgálóbírói hivatal ma befejezte a vizsgála-
tot a ségai gyermekgyilkosság ügyében. Mint
annak idején megírtuk, Berar Trifon és Ko-
vács Katalin nagy kegyetlenséggel agyonverték
az asszony kisleányát. Az ügy aktáit az
ügyészséghez tették át a vádirat elkészítése
céljából.

— **Felhívás a munkanélküli magánalkal-
mazottakhoz.** Felkérjük azon kartársainkat,
kik városi segély-összeírásra egyesületünkkel
jelentkeztek, hogy az utalványok átvétele cél-
jából szerdán délelőtt 10 órára egye-
sületi helyiségünkben (Piata Avram Iancu 18.)
okvetlenül jelenjenek meg. Elnökség.

— **A szezon nagy álarcos bálját a WIZO-
nőegylet rendezi meg január 21-én.** Az aradi elő-
kelő társaságok körében rendkívüli érdeklődés
nyilvánul meg a bál iránt. Az álarcos-bál ren-
dezőségének agilis hölgygárdája nagyarányú előké-
születeket tesz a siker érdekében, ami nem marad-
hat el. Az aradi divatszalonokban máris serényen
folyik a munka: ötletes jelmezek készülnek a ja-
nuár 21-iki álarcos-bálra.

— **Nagy utlevélhamisító bandát lepleznek
le Lengyelországban.** Varsóból jelentik: A
rendőrség nagy utlevélhamisító bandát leple-
zett le. A banda tagjai közül eddig 93-at tar-
tóztattak le. Vezetőjük egy Blasajewsky nevű
munkaközvetítő hivatali tisztviselő volt, aki-
nek lakásán a házkutatás alkalmával ötszáz
hamis utlevelet találtak. Átlagosan negyven
zlotyért hozták forgalomba a hamis utleve-
leket.

A „Végzetes szerelmek, királyi nászok“ legújabb fejezete

Rudolf volt trónörökös unokája beleszeretett egy szegény bécsi fiuba. Drámai jelenetek a 22 éves Stefánia és Erzsébet főhercegnő között

Az Aradi Közlöny karácsonyi számában „Végzetes szerelmek — királyi nászok“ cím alatt érdekes, romantikus cikket közöltünk arról, hogy a különböző uralkodó családokban milyen izgalmas szerelmi regények álltanak válaszfalakat a házastársak, vagy gyermekeik közé. Megirtuk, hogy a tragikus halált halt Rudolf trónörökös és Stefánia belga királyleány házasságából származó Erzsébet főhercegnő — aki harminc évvel ezelőtt herceg Windischgrätz Ottóhoz ment nőül — elvált a hercegtől, mert beleszeretett Petznek Lipót egyszerű tanítóba, az osztrák szocialista párt vezető tagjába, akivel most is házasságban él egy bécsi villában. Bécsben Erzsébetet csak vörös hercegnőnek nevezik, olyan meggyőződéses híve az osztrák köztársaságnak, Windischgrätz herceggel való házasságából négy gyermek származik. Legidősebb fia a most 27 éves Windischgrätz Werian Ernő, akiben festőművészi képességek szunnyadtak. A fiu — akit már mostoha apja, a szocialista tanító nevelt — először Habermann tanár iskolájában, majd a bécsi festőművészeti akadémián tanult. Tanárai kiváló tehetségnek tartják és számtalanszor mondták édesanyjának:

— Ernőből híres festőművész lesz.

A főhercegnőből lett festő két évvel ezelőtt egy schönnbrunni egyszerű polgárleányt vett feleségül és szülei támogatását visszautasítva, csaknein szegényen él fiatal hitvesével. Három testvére közül az idősebbik Windischgrätz hercegnél lakik, a fiatalabb fiu — Rudolf — orvosi pályára készült, de beleunt a tanulásba és tervéről lemondott. Most montőr a bécsi Steyer-műveknél. A legfiatalabb: Stefánia, aki szintén az anyjánál nevelkedett és mostoha apjának, Petznek tanítónak villájában lakik.

A 22 éves, rendkívül elegáns és feltűnően szép hercegnőről az utóbbi hetekben azt a hírt terjesztették, hogy anyja mellől megszökött Teller Vilmos bécsi fiatalemberrel.

Stefánia főhercegnőt szüleinek válása után az apja magának követelte, de az osztrák bíróság édesanyjának ítélte oda. Tizenkilenc éves korában érettségét tett egy bécsi gimnáziumban, ahol beleszeretett Teller bécsi építész Vilmos nevű fiába. Az érettségi után a szerelem átmenetileg lekohadt, de egy év óta ismét lángra gyultak a fiatal szívek és Rudolf trónörökös unokája naponként fogadta a foglalkozás nélküli ifjú Teller Vilmos látogatását. Néhány hónappal ezelőtt Erzsébet volt főhercegnő megbetegedett és nem bírta ellenőrizni leánya életmódját. Ezalatt a forróvérű Stefánia éjszakánként jegyesével el-ellátogatott titkos bécsi éjjeli loklokba. Hogy anyját megtévessze, titokban kapukulcsot is szerzett. Amikor édesanyja felgyógyult, megindta leánya életmódjának részleteit és megdöbbenve vonta felelősségre.

— Bárhogyan is ellenzed édesanyám — felelte Stefánia, Ferencz József dedunokája, — még is feleségül megyek Teller Vilmoshoz.

— Ne tedd tönkre magadat — kiáltott rá az anyja, — hiszen akkor semmiféle anyagi támogatásban nem foglak részesíteni.

Erzsébet volt főhercegnő kétségbeesésében segítségül hívta elvált férjét és gyermekeit is, a kikkel családi tanácsot tartott a királyi ösök portréival dusan megrakott szalonban. A család minden tagja rábeszélte a fiatal Stefániát, hogy mondjon le az építész fiáról. A bájos leány nagyszüleinek: Rudolfnak és Stefániának arcképe alá állt és remegő hangon mondta:

— Nein engedem, hogy magánügyeimbe avat-

kozzatok! Nagypám szellemére kérek, ne törődjétek szerelmemmel!

Az ideges főhercegnő nagynehezen sikerült rávenni, hogy egyelőre mondjon le a házasságról és utazzon külföldre — felejtetni. Stefánia végre szót fogadott és Brüsszelbe utazott, ahol nagyanyja, néhai Lipót belga király leánya az anyjától örökölt nagy vagyonból most is királyi pompában él. Brüsszelben lakik Hutler báró belga arisztokrata, akinek leánya barátnője Stefániának és gyermekkorától fogva lelkipapcsolatot tartanak fenn. Ehhez a barátnőjéhez utazott el a szomorú Stefánia, akit dr. Eisenmenger Viktornak, Ferencz Ferdinánd egykor kedvelt orvosának felesége kísérte. Megható jelenet játszódott le a búcsúzás alkalmával. A fekete selyem toalettben utazó Stefánia átölelte az anyját és sirva mondta:

— Oh, csak meggyógyulnék és ezután is a leányod maradhatnék...

SPORT KÖZLÖNY

Karácsonyi mérkőzése miatt Samatiert és kilenc társát Leépítették a vesztes meccsen azonnali hatállyal elbocsátotta a Barcelona ken szereplő játékosokat — Ujra szervezik a híres katalán együttest

Szenzációs sportpikantiát rögzített szerte a világba vasárnap a barcelonai táviró. A Neues Wiener Journal értesülése szerint az Ujpest karácsonyi barcelonai szereplésével kapcsolatban az FC Barcelona világhírű csapatának vezetősége páratlan érdekességű és drákói intézkedéssel tíz játékosával bontotta fel azonnali hatállyal a szerződést. Az előzményekhez tartozik az, hogy az Ujpest az első napon 4:0, a második napon pedig 3:1 arányban győzte le a réttegett spanyol csapatot. Magyarországon ezt a győzelmet kétség-telen örömmel könyvekkék el, most utólag azonban

kiderült, hogy bár a győzelem mindkét esetben tökéletesen megérdemelt és reális volt, az arányát azonban az FC Barcelona játékosai között kitört belső viszály okozta. A sportszerűtlen széthúzás következtében a vezetőség spanyolos temperamentummal intézte el az ügyet és Samatiert-vel az élen tíz játékoskal szakított. A klubvezetőségnek ez a szokatlan lendülete nemcsak feltűnést kelt az egész világon, hanem valószínűleg a spanyol szövetség belső életében is mélyreható változásokat von maga után.

ZIZOVITS LENKE harmadik az erőlistán

Bucurestiből jelentik: A tenisz-szövetség bizottsága „újévi ajándékként“ kiadta Románia 1932-ik évi hivatalos teniszranglistáját, mely a következők:

Férfiak: 1. Poulieff. 2. Réthy Tibor. 3. Botéz. 4. San-Galli. 5. Bunae, Cantacuzino, Hamburger, Schmiéd, Stancescu. 6. Gábor. 7. Krupenszki. 8. Canalulis. Több játékost, így Misut és Welvárthol megfelelő eredmények hiányában nem sorozták be az erőlistába.

Hölgyek: 1. Zizovits Lenke. 2. Golescu Nini. 3. Somogyi Klári. 4. Jászberényi Rózi. 5. Reiner kisasszony.

A szövetség az erőlisták összeállításánál csak a hivatalos jellegű versenyeken elért eredményeket vette figyelembe.

O ENGEDETT AZ IDŐ ÉS ELVITTE A JEGET — panaszojja Schwartz Boc, az AKÉ titkára — pedig az elmúlt héten már kellő erősségű volt, de megnyitni nem akartuk, mert éjjeli „hizlalás“ után másnap a jégtükör már kifogástalan állapotban várta volna a sportolókat. Kellemetlenül érintett bennünket a nedves és ködös idő, amely tönkretette még a meglévő jeget is. Remélem, nemsokára végre beáll a sportolók által annyira várt hidegebb idő és akkor nem lesz ok panaszra.

O Két közismert, rokonszenves aradi sportember, Schwartz Dezső és Barna János, a közeli napokban üzleti vállalkozásba kezd. Ugyanis sportáruüzletet nyitnak, ahol az összes Aradon folyó sportokhoz szükséges felszereléseket és kellékeket fogják árulni. Ismerve a két sportember agilitását, biztosra vehető, hogy Schwartz Dezső és Barna János a gyakorlati életben is hasznosítani tudják a sport terén szerzett értékes tapasztalataikat.

Magyarország igényt tart az utódállamokban lévő történelmi szobrokra

Az aradi Szabadság-, a kolozsvári Mátyás- és a pozsonyi Mária Terézia-szobrot akarják elvinni

Magyarországi hivatalos körök nagyfontosságú és rendkívül érdekes mozgalom megindítását határozták el. Az utódállamokban maradt legnevezetesebb történelmi híru művészi alkotásokat Magyarországra akarják viteni és erre vonatkozóan már legközelebb megkeresik Románia, Csehszlovákia és Jugoszlávia kormányait.

Az akcióról a legjobb forrásból szerzett már hetekkel ezelőtt tudomást az Aradi Közlöny és az erről szóló információkat vette át a bécsi Neue Freie Presse is.

Magyarország elsősorban a kolozsvári Hunyadi Mátyás lovasszobrot, a pozsonyi Mária Terézia-szobrot kéri, amelyeket a világhírű Fadrusz János alkotott és Zala György történelmi művét: az aradi Szabadság-szobrot kéri. Ezekon kívül több lebontott Kossuth- és Petőfi-szobor kiadatását kívánja a magyar kormány.

Gyengén szerepeltek a magyar csapatok idegenben

A magyar csapatok legutóbb három tura-mérkőzést játszottak le. A Szeged FC Párisban állott ki, ahol a két előző mérkőzéstől fáradtan 5:2 arányu vereséget szenvedett a Club Français csapatától. Gyurcsó és Havas voltak a szegediek góllövői — A Budai „11“ Montpellierben játszott, ahol az SO Montpelliertől 3:1 arányban kapott ki. A félidőben egy góllal vezettek a franciák. A Budai „11“ részéről Stancsik volt a gólszerző. A Kispest ismét győzött, ez a győzelem sorrendben az ötödik. A kispestiek ez alkalommal Caenben az ottani SM Caennais ellen mérkőztek, ahol 5:3 arányban győztek. A mérkőzés góllövői magyar részről Kis, Serényi, Purczeld, Szepes és Kormos voltak.

O Magyar jég-hokki-csapatok külföldön. A budapesti FTC jég-hokki-csapata Garmisch-Partenkirchenben, a Risensee csapatától 1:0 arányu vereséget szenvedett. — A BBTE együttese Besztercebányán, a B. Slavia csapatát 7:0 arányban hengerelte le. — A BKI Kryniciában meghosszabbítás után, a Brandenburgtól 3:0 arányu vereséget szenvedett

O Osztrák csapatok diadalutja. Az osztrák csapatok a legutóbbi meccsnapon egymás után érték el az értékesnél-értékesebb győzelmeiket. Ezek közül az Admira Párisban elért pompás győzelme emelkedik ki, ugyanis a bécsiek a Torinót győzték le. Eredmények: Páris: Admira-Torinó 2:1; Zürich: Vienna-Young Fellows 6:1; Winterthur: FAC-Winterthur 4:0; Nimes: FC Nimes-BAC 3:2.

O Uj mérkőzésekkel bővült a Kispest és a III. ker. FC turája. A két magyar csapat turája két-két újabb turamérkőzéssel bővült.

ASSZONYOM!

Ha arcának üdeségét meg akarja őrizni — keresse fel

PILISINE

kozmetikai szalonját

P. Avram Ianeu (Szabadság-tér) 16. Paltanásos, szeplős, ráncos arcok — mindennemű szépséghibák szakszerű kezelése — Arc massage, vasalás — pakkolás — esti kikészítés. —

Ha takarékoskodni akar, vegye igénybe az olcsó havi fizetéses bérletrendszer!

Az Aradi Kereskedelmi Testület az aradvárosi munkanélküliekért

Keddén délelőtt terjesztette be a Kereskedelmi Testület elnöksége a város polgármesteréhez azt a kimutatást, mely magában foglalja a testület tagjai által bejelentett segélyösszegeket. Négy hónapi időre vállalták az aláírók az aláírt összegek befizetését a város pénztárába a munkanélküli segélyalap javára. Ez idén az alkalmazottak legtöbb helyen nem vállalhattak részt a gyűjtésből, részben saját nehéz viszonyaikra hivatkozva, részben azért, mert saját szervezeteik útján járulnak a segítő akcióhoz. Egyes cégeknél azonban az alkalmazottak is részt vesznek az aláírásban. A Kereskedelmi Testület által ma bejelentett névsor a következő:

Atlantica 100, Bogdy Árpád 100, Domán Sándor 526, Färber Lajos 1000, Fischer M. 300, Friedmann és Schwartz 60, Goldschmidt Bank 680, Gróf. Nemes és Schwartz 600, Grünberger L. & Comp 100, Hegedüs Gyula 200, Hegedüs és Goldmann 200, Industria Textila Aradana Ierakata 660, Kerpel Izsó 555, Klein Sándor 250, König és Lázár 200, ifj. Kopetkó Károly 300, Leichter Lipót 20, Lévai és Szigeti 100, Löwinger Miksa 30, Lusztig és Berger 200, Manea Demeter 40, Meer Mór és Fiai 300, Meisel és Adler 150, Reich József 120, Renaissance 40, Szabó Albert 500, Schutz I. 315, Schwartz Simon Fiai & Comp 400, Schönberger és Grünstein 1800, Szentgyörgyi Emil 340, Societate Italiana „Cucirimi” 200, Strasser Ignác 300, Steinfeld és Herschkovits 150, Szentágyasi István 350, Weisz és Benjamin 350, Weisz és Féner 100, Vojtek és Weisz 100. Botiuc Elek dr. polgármester felhívásával köszönettel fogadta a Kereskedelmi Testület kezességét, amelyet a vezetőség számára személyesen is kifejezésre juttatott.

Szerkesztői üzenetek

Sch. D., Arad. Praktikus ötletét köszönettel vettük és megfontolás tárgyává tesszük. Az egész tervnek megvalósítása, mindenestre papír és nyomdai költség kérdése, viszont a reális kalkuláció mindenképpen szükségessé teszi, hogy ezeket a komoly tételeket átgondoljuk. Kérjük, hogy mindentől függetlenül más alkalommal is keressen fel minket praktikus ötleteivel, melyeket mindig köszönettel veszünk.

„Szegények karácsonya”. Érdekes cikkét köszönettel vettük, de, sajnos, későn érkezett. Szívesen látjuk bármikor, hasonló, de jóval rövidebb formában megint cikkeket.

„Tiszta barátság”. Témája nem eléggé eleven: négy fal között készült elmefuttatás, amely e nemből egyáltalán nem új. Friss eseményekről érdekesen megírt cikkeink szívesen adunk helyet.

„Az arisztokrácia új életiránya”. Úgyes formában megírt cikke az elméletnek magas légvári között mozog s ezért inkább szaklapba való. Bizonyosra vesszük, hogy eseményekhez kapcsolt reflexióival Önnek is nagyobb közönség-sikere lesz.

G. J. Arad. Versének vannak sorai, melyek sikerrel, sajnos, azonban még tulnyomó számban vannak a kevésbé sikerültek. Olvassa szorgalmasan a magyar költőket, mert ez csak javára lesz. Egyébként egy vers jószágáról nem lehet megítélni a költő tehetségét: legközelebb küldjön egyszerre többet, szívesen véleményezzük.

„Fakereskedő”. A fakereskedők az új forgalmi adótörvény életbeléptetése óta sem fizetnek forgalmi adót. A fa-szakmában szintén a termelők-től kinyírják meg a forgalmi adó fizetését.

NYILTÉR.

E rovat alatt közöltékért nem vállalunk felelősséget.

özy. Weinfeld Mórné és leánya Marika, mélyen megsomorodott szívvel az egész család nevében is tudatják, hogy a hön szeretett férj, apa, fiu és testvér

Weinfeld Mór

munkás életének 55-ik és boldog házasságának 24-ik évében elhunyt.

Temetése kedden d. u. 1/4 órakor volt az aradi izr. temető halottas házából.

109

A gyászoló család.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

HADAT ÜZENT AZ UGIR

az áruk kontingentálási rendszerének

Az átmeneti időszakot enyhítő kormányintézkedések — A kereskedelmi és iparkamarák szerepe a behozatali engedélyek megszerzésének eljárásában

A Kontingentálás végleges rezsimjének megállapításáig, illetve bevezetéséig a kormány tudvalevőleg

átmeneti rendszert léptetett életbe,

amelynek az a feladata, hogy a mult helyzetet likvidálja. Ez a rendszer február elsejéig lesz érvényben és kereteit a következő intézkedésekben állapították meg:

Január elsejétől kezdve mindazon kontingentálás alá eső áruk behozatali kérelmét, amelyeket február 1-ig akarnak az országba importálni, egyenesen Bucurestibe, a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségéhez kell benyújtani, a mely viszont a kérvényeket az illetékes behozatali bizottsághoz juttatja el. Ezen a kérvényen feltétlenül szerepelnie kell az illetékes kereskedelmi és iparkamara látmozásának, illetve véleményezésének. Az illetékes kamarának fel kell tüntetnie, hogy a szóban levő kereskedő mennyit importált 1932. januárjában, abban az esetben viszont, ha ebben az időszakban normális kereskedelméhez viszonyítva rendkívül kevés-árut hozott volna be, vagy pedig egyáltalán nem importált volna, akkor

egész évi áru-behozataláról kell kimutatást mellékelnie a kérvényhez.

Azoknál a cégeknél, amelyek csak 1932-ben alakultak vagy pedig 1931-ben nem fejtettek ki rendszeres import-tevékenységet, a kamarának az 1932. év utolsó három hónapjának importját kell feltüntetnie. Az importőröknek annyi kérvényt kell benyújtaniuk kettős példányban, ahány vámtételt érint behozatali tevékenységük. A kérvényben a következő adatokat kell feltüntetniök:

1. A román vámtarifa illetékes paragrafusa. 2. Az áru megnevezése. 3. A behozatalra kerülő áru mennyisége és értéke. A mennyiséget mindig súlyban kell feltüntetni és csak kivételes esetekben darabokban. Más mértékeszköz (mé-

= Könnyítések fog tartalmazni a forgalmiadók végrehajtási utasítása. Bucurestiből jelentik: Az új forgalmi adó-rendszer életbeléptetése tudvalevőleg megszüntette a kenyérbélyeget, ezzel szemben a forgalmi adó körül egyelőre a legnagyobb bizonytalanságot keltette. Újabb bucuresti-i jelentésünk szerint, a pékek a fehér kenyér kilogrammjá után 22, a barna kenyér után 20 bani forgalmi adót fizetnek. Most Bucurestiben akció indult meg a kenyér árának leszállítására, mert a kenyérbélyeg miatt egy lejjel magasabban maximáltak a kenyéret, míg most a kenyérbélyeg helyett csak 20—22 banit kell fizetni a pékeknek a kenyér kilogrammjáért. A forgalmi adóra vonatkozó új törvény végrehajtási utasítása még számos könnyítést fog tartalmazni. Így eleget tesz egy régi panaszoknak és a kisiparosokat teljesen mentesíti a forgalmi adó fizetése alól. Azok tehát, akik a kisiparosok kategóriájába esnek, az idén már nem fizetnek forgalmi adót, amit általában összegben állapítottak meg.

= ARADI TAGOK AZ ORSZÁGOS KONTINGENTÁLÁSI BIZOTTSÁGBAN. A Monitorul Oficial mai száma közli azoknak a névsorát, akiket a speciális kontingentálási bizottságok tagjaivá kineveztek. A bizottságok aradi tagjai a következők: Mayer H. az aradi Textilgyár (növényi szármarozású textilárak), valamint a selyemfonalak behozatali bizottsága), Szenes Henrik (selyemfonalak behozatali bizottsága), Meer Imre („Polychrom” festék-árugyár, festékek és lakkok behozatali bizottsága). Itt írjuk meg, hogy a vásáruk behozatali bizottságába kinevezték M. Sapirát Sapira Emanuel Astra-gyári vezérigazgató fivérét, valamint N. Stanescu és N. Petrescu volt aradi Astra-gyári mérnököket.

ter, liter stb.) nem tüntethető fel. 4. Melyik országból történik a behozatal? 5. Melyik vámhivatalt végzi az elvámolás? 6. A kérvényező pontos címe. 7. A kérelem indokolása.

A kereskedelemügyi miniszteriumnak jogában áll a kontingentáló-bizottság véleményének meghallgatása után tiltakoznia valamely országból történő import ellen, ugyanakkor pedig megnevezhet egy másik országot, ahonnan a kérvényezett áru-behozatal megtörténhetik.

Azokat az árucikkeket, amelyek behozatalát február 1-ig engedélyezik, levonják abból az importkontingensből, amelyet a szóban levő kereskedőnek 1933. első negyedére állapítanak meg. Minden reklamáció fölött a kereskedelmi és ipariügyi miniszterium dönt. Csütörtökön egyébként megalakulnak a Kereskedelmi és Iparkamarák Szövetségének keretein belül működő szakmaszerinti behozatali albizottságok. A megadott behozatali engedélyek a miniszterium hivatalos közlönyében és a Kamarák Szövetségének hivatalos közlönyében jelennek meg rendszeresen.

Itt írjuk meg, hogy az UGIR tegnapi közlönyében részletesen foglalkozott a kontingentálási rendszerrel és megállapította, hogy annak adminisztrációja csak január közepén kezdődik és, mivel

nyersanyagot és termelőgépet egyáltalán nem lehet behozni, tartani kell attól, hogy az ipari termelés az országban teljesen megbénul.

Az UGIR ülésén ugyanis több felszólalásban kifogásolták, hogy a végrehajtási utasítás áru-listájában sokkal több nyersanyag és termelőgép szerepel, mint készáru, ami azt jelenti, hogy a kontingentálási rendszer nem a hazai ipart pártolja.

= ADÓVALLOMÁSOK HATÁRIDEJE: JANUÁR 31. Az aradi pénzügyigazgatóságon tegnap megkezdődött az adóvallomások benyújtása. Az adóvallomások megtételének végső határideje január 31. Azok, akik ennek a dátumnak eltelté után nem tesznek eleget a fent említett kötelezettségüknek, súlyos büntetésben részesülnek.

= Gabonapiaci jelentések. A mai gabonapiacra kis felhozatal volt és ennek megfelelően gyenge kereslet mutatkozott. Főképpen tengeri vásároltak. Az árak egyébként a következőképpen alakultak: Buza 600—630 és a tengeri 160—180. Az ujaradi gabonapiacra hasonló volt a helyzet, ott igen élénk volt a tengeri-kereslet. Az árak aradi paritáson alakultak. A vásárlók legnagyobb része a körös-völgyi kisgazdákból rekrutálódott. — A temesvári gabonapiac irányzata továbbra is barátságos maradt. Üzletkötések gyéren voltak. Árak a következők voltak: 6-buza 630—640, új-buza minőség szerint 590—610, regáti buza 620, tengeri 160, új-tengeri 135—140, zab 210, muhar 130, tökmag 400, napraforgómag 280, burgonya 180 és 260, vöröshere 1500—1800, lucerna 2600—2800 lej száz kilónként a bányási feladóállomásról.

Budapestre utazó olvasóink figyelmébe!

Az „Aradi Közlöny” Budapesten a következő újságárusoknál kapható:

A „Hungaria” nagyszálloda újságárusánál.
A „Oariton” szálloda újságárusánál.
A Keleti pályaudvar főcsarnokában levő nagy újságbódében.

KÖNYVEK

Margaret Kennedy: A család boiandja. Két kötet. A rendkívül népszerű angol író. Az állhatatos tündér című regényének nálunk is nagy sikere volt. Az új regény ennek folytatása, ugyanaz benne az eleven meseszöveg, pompás jellemrajz és a hangnak vonzó derűtsége. Ára füzve 162 lej, kötve 252 lej, minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Kolozsvár.

Hugh Walpole: Egy vöröshajú ember arcképe. Bünyői regény, de mély lélektani alapon a modern lélektan felfedezéseinek felhasználásával, vakmerő írói művészettel megírva. Walpole ma az ifjabb angol regényírás legnagyobb tehetségeinek egyike. Ára füzve 96 lej, kötve 141 lej, minden könyvkereskedésben, vagy ahol nincs, Lepagenál, Kolozsvár.

Uj angol zsebnyelvkönyv. Örömmel látjuk a Lingua zsebnyelvtanok sorában a most megjelent angol nyelvtant, amely rövid, népszerű módon van megírva. A csinos kiállítású könyv ára füzve 45 lej; Lepagenál, Cluj. Kérjen Lingua-jegyzéket.

Lingua-zsebnyelvkönyvek új olasz nyelvtana. A Honti-féle olasz zsebnyelvtan szerencsés beosztásánál és újszerű összeállításánál fogva szinte csodálatosan egyesíti mindazokat a tulajdonságokat, amelyekkel a sok tanulásra rá nem érő, de mégis hozzáértéssel és megértéssel utazni akaró intelligens ember egy kis nyelvkönyvből kívánhat, sőt talán olyan tulajdonságokat is, melyeket ily kis terjedelmű és ilyen alacsonyan szabott árú könyvecskékből már nem is vár. Az olasz nyelvű szöveg alatt mindig meg van adva pontos átírásban a helyes kiejtés és hangsúly, ez alatt pedig az olasz szavak magyar fordítása. Az új Honti-féle zsebnyelvtan ára 45 lej; Lepagenál, Cluj. Kérjen Lingua-jegyzéket.

Az első spanyol nyelvkönyv dr. Honti Rezső ismert romanista szerkesztésében, magyar nyelven, a Lingua zsebnyelvkönyvek sorozatos gyűjteményében jelent meg. A 160 oldalas zsebnyelvkönyv bolti ára 60 lej; Lepagenál, Cluj. Kérjen Lingua-jegyzéket.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szög 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetés szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

Jómegjelenésű, agilis akvizitőr külső munkára felvétetik.

Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk.

ÉVES BIZONYÍTVÁNNYAL rendelkező jólőzdő fiatal szakácsnőt azonnalra keresek. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

LAKÁS.

EGY-KET és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadóhivatalában, a Minorita templommal szemben. 800

VÉTEL ÉS ELADÁS.

UNDERWOOD-Írógép, kifogástalan állapotban, eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 120

Rádió műsor

— Romániai időszámítás. —

SZERDA, JANUÁR 4.

Bucuresti, 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Rádiózenekar. 19.25: Rádiózenekar. 20.40: Gramofon. 21: Cionca hegedűművész. 21.45: Fotino zongoraművész. 22.15: Gitár-kettős, német zene. — **Budapest I.** 10.15: Az államrendőrség zenekarának hangversenye. 1: Déli harangszó. 1.05: A volt Városi Színház kamarakórusa férfikvartettjének hangversenye. 4.30: A rádió diákkölőrajza. 5: „A háztartásról”. 6: Vidám csevegés a pesti társaságról. Irta és felolvassa Stella Adorján. 6.30: Nemzeti táncok. A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. 7.45: Olasz nyelvoktatás. 8.15: Hangverseny. 9.15: Színműelőadás a Studióból. „Az ostrom”. Színmű 3 felvonásban. Irta: Henry Bernstein. Majd: Polydor—Brunswick gramofonhangverseny. — **Bécs,** 12.30: Brunner-zenekar. 13.40: Sauer Emil gramofonlemez. 14.10: Gramofon. 16.20: Pecher zongoraművész. 18.05: Havranek-zenekar szórakoztató zenéje. 20.25: Opera. 23.05: Pauscher-jazz. Sternau Viktor énekével. — **Belgrád:** 12: Gramofon. 13.05: Rádiózenekar. 16: Gramofon. 17: Népdalok. 17.30: Gramofon. 20: Vónósnégyes. 22.10: Rádiózenekar Popov operaénekesével. 23.10: Szórakoztató zene. — **Berlin:** 17.30: Szórakoztató zene. 19.05: Régi és új egyházi karének. 20.10: Stransky, a tragikus végű dalszerző emlékhangversenye. Alpár Gitta közreműködésével. 21: Öt ütem a nagyváros dalából. 22: Haydn ismeretlen szimfoniái. Utána: Táncczene. — **Breslau:** 18: Kamarazene. 20.05: Szórakoztató zene. 21: Tarka-est. 23.35: Táncczene Berlinből. — **Kassa,** 12.30: Gramofon. 13.30: Szórakoztató zene. 16.45: Fuvolaverseny. 17.10: Rádiózenekar. 20.20: Falusi zene. — **Milano:** 20.30: Szalonzene. 21.30: Színmű. Utána: Jazz. — **Mor, Ostrava,** 11: Rádiózenekar. Szórakoztató zene. 12: Gramofon. 19.25: Román dalok. — **Pozsony:** 12.05: Gramofon. 13.30: Rádiózenekar. 17: Gramofon. 18.20: Gramofon. 19: Magyar óra. Mészáros: A rádió történetéből. Hrusovszky: Egy garast, uram. Kéler: Magyar népdalegyveleg. Brahms: Magyar táncok. — **Varsó,** 21: Könnyű zene. 22.10: Schubert-dalok. 22.50: Zongoraverseny. Utána: Táncczene.

CSÜTÖRTÖK, JANUÁR 5.

Bucuresti, 13: Gramofon. 14: Gramofon. 18: Dinicu-zenekar: könnyű és román zene. 19.25: Dinicu-zenekar. 20.40: Beethoven: Missa solennis. — **Budapest I.** 10.15: Az Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekarának hangversenye. 13: Déli harangszó. 1.05: Zempléni Müller Józsa és cigányzenekarának hangversenye. 5: B. Czeke Vilma meséi. 6: Horn János keményzeti felügyelő: „Gyümölcsösünk berendezése.” 6.30: A Mándi's szalon- és jazz-zenekar hangversenye a New-York-kávéházból. Vajda Károly énekszámával. 8: Angol nyelvoktatás. 8.25: Az Operaház előadásának közvetítése. Erkel: „Bánk bán”. Dalmi 3 felvonásban. — **Budapest II.** 6—6.30: Gramofonhangverseny. — **Bécs,** 12.30: Cerda-zenekar. 13.40: Tartini: D-dur vers. Gr. 14.10: Gramofon. 17: Népdalok. 18: Keresztmetszet az osztrák jelenkori zenei alkotásokban. 21.55: Farsang Bécsben. Közre: a Holzer-zenekar Vesely citeraművész, Lenz és Scheimbauer duettisták. 23.35: Machek-jazz Schön Ernő énekével. — **Berlin,** 17.30: Szórakoztató zene. 19.05: Régi olasz csellózene. 20.10: Schumann-dalok. 20.30: Szórakoztató zene. 21.05: Filharmoniai hangverseny. 22.10: Tarka-est. Utána: Táncczene. — **Kassa,** 12.55: Gramofon. 13.30: Rendőrze-
nekar. 14.40: Gramofon. 17.10: Szórakoztató zene. 18.50: Keller zongoraművész. 20.05: Lengyel szakszofon-művész. — **Leipzig:** 17: Szórakoztató zene. 20.30: Gramofon. 21.15: Meyerhoffi zeneszerző művei. 22.15: Hangjűék. — **Milano,** 20: Zenekari hangverseny. 20.30: Gramofon. 21.30: Opera E. — **Mor, Ostrava** 11: Rendőrze-
nekar. 12: Gramofon. 11.30: Német óra. — **Pozsony,** 12.05: Gramofon. 13.30: Rendőrze-
nekar. 18.10: Gramofon. 18.50: Figus—Bystry művek. — **Róma:** 18.30: Zenekari hangverseny. 20.10: Gramofon. 21.45: Arrigo Pelliccia hegedűversenye. — **Svájc** Aledó. 17: Szórakoztató zene. 18: Gramofon. Zongoraverseny. 22.10: Cselló- és zongora-verseny. 22.40: Operarészletek. — **Varsó,** 21: Könnyű zene. 23.15: Cigányz. Nyári Rudi zenekara. Utána: Táncczene.

A szerkesztésért

STAUBER ISTVÁN
felel.

Pasteurizált Tea-Vaj Aradi Tejcsernok

GYORSAN PÉNZHEZ JUT, ha eladó tárgyaidat beadja Salgóné bizományi üzletbe Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Karácsonyi ajándéktárgyak iránt már most van érdeklődés s így sürgősen keresek ezüsttárgyakat, aranyeműeket, dísztárgyakat, keleti és gyári szőnyeget, szobaberendezéseket, márkás porcellánokat, zongorákat stb. 1000

TISZTA MOSOTT RONGYOT gépek tisztítására kisebb tételben keresünk megvételre. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 100

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház mesternél.

Veszek, hecserélek, javítok, kölcsönzők és eladok részletre is: használt és új kerékpárt, varrógépet, motorkerékpárt, gumit, villanygót, patelont, lemezt, rádiót és elemet. **MOTORICA**, v. Asztalos Sándor-u. Sár- és hécpök javítása 6 óra alatt, talp és sarok 50 Lej. — Uveg és porcellán tárgyak szakzerű ragasztása vízálló ragasztóval

Hirdessen az Aradi Közlönyben!

HALOSZOBÁKAT sürgősen keresünk megvételre. COMISIO bizományi üzlet, Bul. Reg. Maria 13. Dácia kávéház mellett.

ELADO telepes rádió, márvány oszlop, nagy üst, összezsukható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, fehérnemű, estélyi ruha és cipő stb. — Megtekinthető d. u. 2—4.ig. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 3544

Alkalmi bevásárlásait olcsón eszközölheti SALGÓNÉ bizományi üzletében. Str. Horia 1., hol meglepő áron hozzájuthat ékszerek, ezüst és porcellán dísztárgyak, perzsaszőnyegek, ezüst evőeszközök, Pathelon, írógépek; fényképezőgép, vitrinek, komódok, komplett szobaberendezések, függönyök, festményekhez stb.-hez. Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1, (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

NEMZETI SZÁLLODA :: HOTEL NATIONAL

BUDAPEST VIII., József-körút 4., a Nemzeti Színházzal szemben. — Telefon: 320—30, 334—09, a HUNGARIA NAGYSZÁLLODA Kényelmes, tiszta szobák. Hideg-meleg folyóvíz. vezetőse alatt. Központi fűtés, fürdőszobák, telefon világítójelzők.

Reggeliző-terem. ☉ Éttermek ☉ Dreher-söröző. Polgári árai. Figyelemes kiszolgálás. ☉ Egyágyas udvari szobák: P. 6, 7, 7.50, 8. Uccai szobák: P. 9, 10. Kétágyas szobák: 11, 11.50, 12, 14, 15, 17, 18. ☉ Kiránduló cserovonattal érkező t. vendégeknek az uccai szobárainkból 20%, az udvariakból 15% kedvezményt nyújtunk.

Írógép

kitűnő állapotban lévő megvételre kerestetik. Cimeket az Aradi Közlöny kiadóhivatalába kérünk. 600

ÜZLETTEK.

ÜZLETHELYISEG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Értesitem a nagyérdemű közönséget, hogy a Str. Berthelot 6. szám alatt az udvarban (bejárat a Lévai és Szigeti cipőüzlet mellett) **vízvezeték szerelő, csatornázási- és lakatos-műhelyt nyitottam**, ahol minden e szakmába vágó munkátokat a legszakoskerübben, legteljesítményesebben és legjutányosabban eszközölöm. Szives pártfogást kér: **SCHAEFER GÉZA.**

Asztalosok figyelmébe!

A COMISIO bizományi üzlet átköltözött a Butorszövetkezet helyiségeibe, a Dácia kávéház mellett. Sürgős eladásra keresünk mindennemű bútort, hálószobát, ebédlőt, uriszobát, konyhát.

Comisio Bizományi Üzlet, Bul. Reg. Maria 13. Dácia kávéház mellett.